

S PRVE SEJE IZVRŠNEGA ODBORA OKRAJNEGA ODBORA SZDL

Nikakor ne enkratne ali zgolj akcijske naloge

Dne 10. januarja so se člani izvršnega odbora pri Okrajnem odboru SZDL sestali na prvi seji in obdelali zaključke zadnje okrajne konference Socialistične zveze, program dela okrajnega odbora in njegovih komisij ter proračun SZDL in drugih družbeno-političnih organizacij. Ugotovili so, da so zaključki napotilo za delo v daljšem obdobju, nikakor pa ne samo spodbuda za enkratne ali akcijske naloge.

Zato predvideva program dela okrajnega odbora SZDL, da bi v februarju najprej analizirali delo nišadine v družbenih organizacijah in društvih. Z analizo bi poglobili ugotovitve, ki jih je na svoji zadnji seji glede tega vprašanja sprejel OK ZKS. Ustrezne naloge čakajo tudi komisije za družbene organizacije in društva, ki bo s sodelovanjem OK ZKS in drugih prizadetih pripravila to analizo.

V marcu bo seja okrajnega odbora posvečena obsežni problematiki šolstva in njegovega financiranja, vloga voljskih odborov pri upravljanju šolstva, delež šolskih kolektivov pri delitvi sredstev za osebne dohode in pod.). Analizo bo pripravila komisija za družbeno upravljanje.

Aprilska seja bo posvečena vprašanju: kako delajo krajevne organizacije SZDL v okraju. Analiza organizacijske komisije

bo zajela predvsem metode dela krajevnih organizacij in jih primerjala s predvidevanji o vlogi SZDL v luči nove ustave. Če naj bo krajevna organizacija SZDL najmočnejši politični regulator v bodoči krajevni skupnosti, potem mora imeti za to vlogo na voljo predvsem ustrezne kadre, prostore, sredstva in načine dela. Pomen krajevne organizacije raste s tem, ko priteguje vse svoje člane k soodločanju o politiki v komuni. To pa ni lahka in ne enostavna naloga. Varjetno bo treba opustiti marsikatero zastarelo metodo dela in se smeleje lotevati novih in koristnejših oblik pritegovanja ljudi k dejanskemu soodločanju.

Izvršni odbor je sklenil, da bo v tem času organiziral tudi vrsto predavanj in posvetov za posamezne sektorje dela. Najprej bo na vrsti širša razprava o težah za novo ustavo, na-

menjena predvsem političnemu aktivu v okraju. Podpreti bo treba napredne težnje, da bodo dobile mesto v komunističnih statutih. Krajevne organizacije SZDL bodo poskrbele za to, da bodo v statutih komun vsi občani zajeti kot aktivni ustvarjalci družbe.

Sekcije za zunanje politične vprašanja bodo izmenjale dosedanje izkušnje v začetku februarja. Lahko bodo poživile delo tudi tam, kjer si glede osnovnih organizacijskih vprašanj dela teh sekcij še niso na jasnem.

Uspehi stanovanjskih skupnosti so v glavnem dobri, vendar precej različni. Zato bo posvetovanje o načrtih, prijemih in načinih dela lahko pripomoglo k medsebojnemu spoznavanju in koriščenju dobrih izkušenj med stanovanjskimi skupnostmi. Potrebne podatke bo zbrala komisija za družbeno upravljanje. — Izvršni odbor je nadalje med drugim ocenil, da bi lahko s sredstvi, ki jih imajo v okraju za taborjenja in letovanja, organizirali znatno več kot smo doslej. Zato bo komisija za organizacijo in društva izdelala ustrezno analizo ter pripravila posvetovanje s prizadeti.

Da bi dobili celoten pregled nad stanjem sredstev informacij v okraju, bo komisija za tisk in sodelovanje z idejno-vzgojno komisijo in izdajateljskim svetom Dolenjskega lista organizirala v marcu mesec tiska.

Naloge je torej veliko. Da bi jih lahko uresničili, je izvršni odbor okrepljen komisije z novimi predsedni-

Pomoč kolektiva zdravilišča v Dol. Toplicah

Kolektiv uslužbencev in delavcev v zdravilišču Dolenjske Toplice je v tork sklenil, da bo pomagal žrtvam potresa v Dalmaciji s tem, da jim bo poslal svoje dnevne osebne dohode.

ki, nekateri dosedanja člani komisij, ki so z delom preobremenjeni, pa bodo razrešeni. Na njihova mesta bodo imenovani mlajši in z dolžnostmi manj obremenjeni ljudje, ki imajo razen tega tudi posebna nagnjenja do posameznih področij dela.

Izvršni odbor je na seji sprejel tudi proračun okrajnega odbora SZDL za leto 1962, glede proračunov drugih organizacij in društev pa je po daljši razpravi sprejel stališča, ki jih bo predelal s predlagatelji posameznih proračunov.

Mg.

ZAPISKI S SOBOTNE SEJE OKRAJNEGA SVETA SVOBOD

Ključ do privlačnosti: vsebina

Tehtna in široka razprava, ki ji je sledila vrsta zaključkov, je posebna značilnost seje okrajnega odbora Svobod in PD v soboto, 13. januarja. Predmet razglabljanja je bil program dela za letošnje leto. Obsiren program, grajen na dosedanjih izkušnjah v delu, daje poudarek trem stvarim.

V hali B Gospodarskega razstavišča v Ljubljani razstavlja tudi naše renomirano podjetje NOVOTEKS svoje najnovije proizvode na letošnjem sejmu mode. Kmalu po otvoritvi sejma si je izložena blaga tovarne NOVOTEKS ogledal tudi podpredsednik Zvezne ljudske skupščine tovariš Franc Leskošek-Luka, ki ga vidimo na sliki v spremstvu direktorja tovarne tovariša Dolenca.

1. Praksa minulih let je očitno in dosledno pokazala in potrdila, da je v vsebini kulturno-prosvetne dejavnosti ključ do privlačnosti, aktivnosti in nadaljnje rasti. Društva in posamezne aktivnosti, ki so v vsebini iskale izhodišče, so si s tem ustvarile perspektivo z najširšim razmahom. To velja za večino društev in Svobod. Kljub manjšemu številu društev, kot jih je

bilo pred leti (v zadnjem času je nekaj društev prenehalo z delom), se proces približevanja kulture ljudstvu ugodno razvija, posebno tam, kjer se sodelovanje Svobod in PD z vsemi kulturnimi činitelji izraža v skrbi za vsebinsko poglobljanje. Zato vsebina dela ni trenutni problem, ki bi ga bilo mogoče reševati z občasnimi akcijami. (Nadaljevanje na 13. str.)

Finansiranje šolstva pred obema zboroma OLO

Predsednik okrajnega ljudskega odbora tovariš Niko Belopavlič je sklical 25. kupno sejo obeh zborov okrajnega ljudskega odbora Novo mesto, ki bo jutri, 19. januarja, ob 9. uri v prostorih Doma ljudske prosvete v Novem mestu. Na dnevnem redu je najprej poročilo sveta za šolstvo o financiranju šolstva v okraju, nato pa bo poročal predstavnik sveta za socialno varstvo o problematiki varstva borcev NOV in invalidov. Sprejet bo tudi predlog o začasnem financiranju okrajnih potreb za prvo tromesečje 1963, odborniki pa bodo razpravljali še o ustanovitvi okrajnega cestnega sklada, o premoženjskih

zadevah, poročilih, volitvah in nekaterih novih imenovanjih.

Posvet predsednikov in sekretarjev

9. januarja so se zbrali na posvetovanje predsedniki in sekretarji občinskih odborov SZDL. Pogovorili so se o organizacijskih vprašanjih in o delu občinskih odborov SZDL. Naloge, ki čakajo Socialistično zvezo glede razlage in sprejema načel nove ustave in izdelovanja občinskih statuten, bodo terjale vsklajeno delo Socialistične zveze v okraju.

Lani je okrajni zavod za napredek gospodinjstva organiziral vrsto strokovnih tečajev za dokvalifikacijo delavk v gospodinskih poklicih. Na sliki: tečaj kuharic šolskih kuhinj, ki je dal mnogim ženam in dekletom znanje in prvo stopnjo strokovne izobrazbe za poklic »kuhar mlečne kuhinje«. — O nalogah novega Zavoda za napredek gostinstva in gospodinjstva berite na 11. strani današnje številke.

Opekarna v Prečni: 2 vagona opeke

V torek zjutraj je opekarna v Prečni sporočila okrajnemu odboru Rdečega križa, da bo poslala v Dalmacijo 2 vagona zidne opeke kot pomoč po potresu prizadetim. Tudi opekarna v Zalogu bo pomagala z gradbenim materialom.

Uslužbenec Dolenjskega lista so zbrali 10.750 dinarjev in jih oddali Rdečemu križu kot svoj prispevek za prizadete družine. V tork so začeli zbirati denar v mnogih sindikalnih podružnicah v našem okraju.

Kolektiv NOVOTEKSA je poslal v Dalmacijo 200 volnenih odev

V ponedeljek je kolektiv tovarne NOVOTEKS poslal iz Novega mesta v Makarsko 200 volnenih odev, vrednih 1.827.000 dinarjev. S tem darilom so naši tekstilni delavci najlepše pokazali resnično razumevanje za nesrečo, ki je prizadela pretekli teden kraje v Dalmaciji.

Pomoč za žrtve potresa

Tekoči račun Okrajnega štaba za pomoč v potresnih krajih

V ponedeljek zvečer je bila seja okrajnega odbora Rdečega križa, kjer so razpravljali o pomoči prebivalstvu Dalmacije. Okrajni odbor Rdečega križa poziva vsa vodstva sindikalnih podružnic in šol, da začno zbirati prispevke za prizadete prebivalce v potresnem območju. Solarji, člani podmladkov Rdečega križa, bodo zbirali sredstva v svojih družinah. Manjše denarne zneske lahko kolektivi in posamezniki nakazujejo tudi na tekoči račun Okrajnega štaba za pomoč:

Narodna banka, Novo mesto, številka: 606-11-9-40.

Pomagajmo žrtvam potresa v Dalmaciji

Glavni odbor Rdečega križa Slovenije je pozval vse delovne kolektive, družbene organizacije in občane, naj s pomočjo organizacij Rdečega križa takoj začno zbirati pomoč za prebivalstvo v Dalmaciji, ki je v zadnjem tednu zaradi več kot 100 potresnih sunkov utrpelo veliko škodo. Iz prizadetih krajev so izselili več kot 10.000 ljudi, izmed katerih so premmogi izgubili v ruševinah hiš in stanovanj vse svoje premoženje: obleko, perilo, obutev, posodo in pohištvo. Po sporočilu Glavnega odbora RK Hrvatske je zdaj najbolj nujna pomoč v obleki, obutvi, odevah in denarju.

Okrajni odbor RK v Novem mestu sporoča, da je organiziral zbirališče za obleko, obutev in denar, tako pomoč pa zbirajo tudi vsi občinski odbori RK, vse osnovne organizacije RK in vse druge družbene ter politične organizacije.

Da bi bila pomoč čim hitrejša in neposredna, naj bi močnejši kolektivi in organizacije pošiljale zbrano blago naravnost na naslov: »Štab za postradale — Split«, denarna sredstva pa na naslov: Narodna banka, ZAGREB, tekoči račun številka 400-18-9-2.

POMAGAJMO HITRO IN UCINKOVITO!
Okrajni odbor Rdečega križa

Še več izdelkov za izvoz!

O načrtih Lesno predelovalnega podjetja v Metliki

LPP Metlika ima dva obrata; na Suhorju in v Gradacu, kjer je mizarstvo. Ljudje so še vedno navajeni, da pravijo obratu na Suhorju žaga, čeprav je podjetje v zadnjem času preusmerilo proizvodnjo iz predelave hlodovine in proizvodnje polizdelkov na finalno galanterijsko proizvodnjo za izvoz. Odjemalce ima v Slovenijatesu in Jugodrvu. Tako je za obrat na Suhorju odvečen naziv »žaga«.

Direktor podjetja tov. Zvone Jerman nam je povedal, da ima podjetje za galanterijsko proizvodnjo veliko naročil; pogodbe so

z omenjenima podjetjema sklenjene že za celo leto 1962.

Ceprav je bil v lesni industriji v preteklem letu težak položaj, je podjetje plan izpolnilo v planirani višini 100 milijonov. Letos je predvideno povečanje proizvodnje čez 50 odstotkov pri istem številu zaposlenih, tako bo proizvodnja dosegla vrednost na enega zaposlenega 1,450.000 dinarjev, medtem ko je bila 1961 le 1,1 milijona din. To bodo lahko dosegli z boljšo organizacijo dela in večjo storilnostjo. Ako pa se bo povečalo število zaposlenih (trenutno jih potrebujejo okoli dvajset), se bo proizvodnja lahko še povečala.

Doslej v podjetje ni bilo vloženih večjih investicij. Program njihovega razvoja predvideva znatno razširitev podjetja, za kar bi bilo potrebno 38 milijonov dinarjev za dograditev delavnice in nabavo opreme. Sedanji strojni park je precej zastarel. — Da bo lahko proizvodnja letos uspešno potekala, bo potrebno urediti sušilnico za les in nabaviti nekatere mizarске stroje; skupno bo potrebno okoli 6,5 milijona sredstev.

Do nedavnega delavci v tem podjetju niso imeli urejene prehrane. Sami so si s prostovoljnimi delom ur dili prostora za jedilnico in napravili opremo. Zdaj večna dohoda po nizki ceni topli obrok — enolončnica. — V zadnjem času je dobro zaživelo delo političnih organizacij v podjetju. Pred nedavnim je bil ustanovljen aktiv LMS, v katerem je včlanjenih 25 mladincev in mladink. Tudi to je eden izmed vzrokov, da se je podjetje v zadnjem času uspešno postavilo na noge in delovni kolektiv tega podjetja upa, da bo dosegel še večje uspehe. Tako nam je zagotovil direktor podjetja tov. Jerman.

Jad.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Predsednik ZDA Kennedy je na tiskovni konferenci izjavil, da je važno, da se nadaljuje ameriško-sovjetski razgovori v Moskvi, da bi videli, ali obstaja osnova za pogajanja o Berlinu. Dodal je, da bo po »razumnem obdobju« možno odločiti, ali obstaja taka osnova.

Ceprav ni jasno, kaj je Kennedy mislil z »razumnim obdobjem«, je očitno, da se je Zahod sprizajnil s pogajanjem s Sovjetsko zvezo, razen morda Francije. Značilno je, da je ameriški predsednik v svoji poslanici o stanju Unije sicer poudarjal, da se je okrepila vojaška moč ZDA in izrekel pripravljenost ZDA, da se bodo borile, če bi nanese, hkrati pa je jasno povedal, da bodo ZDA storile vse za sklenitev sporazuma z ZSSR, in je skrbno pazil, da ne bi pokvaril možnosti za začetek pogajanj.

V Franciji in Alžiriji se nadaljuje teroristična ofenziva OAS proti slehernemu sporazumu med francosko vlado in začasno alžirsko vlado. Vsak dan padajo žrtve te zloglasne teroristične organizacije, ki je do skrajnosti okrepila svojo dejavnost ob glasovih, da je bil sklenjen načelen sporazum o prenehanju sovražnosti med Parizom in FLN.

V zadnjem času je prišlo namreč do pogostih tajnih stikov med FLN in Parizom, začasna alžirska vlada je dolgo zasedala v Maroku in vse kaže, da se bližajo odločilni dogodki.

Javnost najbolj zanima, če bo francoska vlada sposobna izpolniti svoje obveznosti kakršnega koli sporazuma, saj je znano, da je OAS že precej sploškopala zaupanje v pariško vlado in v

de Gaulla in da ima številne pristaše in sodelavce v armadi in policiji.

Vsekakor bo leto 1962, ki bo odločilno za Berlin in odnose med obema blokoma, pomenilo prelomnico tudi v alžirski vojni. Celotno brezobzirni umori, ki jih organizira OAS, so znamenja konca neke dobe in zadnja bilanca zablod in surovosti, ki jih je rodila sedemletna alžirska vojna.

Osrednji kongoški parlament v Leopoldvillu je izrekel ukor podpredsedni-

zdaj stražijo ti vojaki in etiopski vojaki v sestavi mednarodnih sil OZN v Kongu. Vse kaže, da bo Gizenza zdaj moral odpotovati v Leopoldville.

Posebno zahodni krogi istovetijo Gizenzo s Combejem in očitajo prvega levčarstvo in spogledovanje s komunizmom. Skodoželjnost ob najnovejšem razvoju dogodkov izvira iz strahu pred tistim, kar je bilo pravzaprav pozitivnega v Gizenzovi politiki. Ne glede na pretirane ambicije Gizenze

Pred pogajanjem

ku vlade in voditelju iz Vzhodne pokrajine Konga Antoinu Gizengi. Parlament očita Gizengi secesionistične tendence v Vzhodni pokrajini in ga poziva, naj pride v Leopoldville, da bi se zagovarjal pred parlamentom. (Po najnovejših poročilih ga je razrešil položaja podpredsednika vlade.)

Gizenza je to zahtevo najprej zavrnil z utemeljitvijo, naj vlada najprej uresniči resolucijo glede Katange. Toda njegov vojaški poveljnik Lundula, s katerim je imel že prej trenja, se je odločno postavil na stran osrednje vlade in parlamenta. Gizengi je ostalo zvestih samo nekaj orožnikov Vzhodne pokrajine, ki so varovali njegovo rezidenco. Toda po najnovejših poročilih so se ti orožniki vdali vojakom generala Lundule in Gizenzovo rezidenco

in na njegove napake, so celo poslanci osrednjega kongoškega parlamenta poudarili, da nimajo namena primerjati Gizenzo s Combejem, ko so mu izrekli ukor.

V Dakarju, glavnem mestu Senegala, se je končala konferenca tistih afriških sindikatov, ki so včlanjeni v Mednarodni konfederaciji svobodnih sindikatov. To je druga velika sindikalna organizacija poleg nedavno ustanovljene Vseafriške sindikalne federacije, ki zastopa izvenblokovsko politiko tudi v sindikalnem gibanju. Ta razcep v afriškem sindikalnem gibanju bo koristil predvsem tujim interesom in oslabil afriško sindikalno gibanje kot celoto. Hkrati pa otipljivo ilustrira negativne posledice blokavske razdelitve sveta tudi na afriški celinici.

ODKUPOVALEC V ZADRUGI

V Brežicah in v Murški Soboti bosta izobraževalna centra za šolanje odkupovalcev kmetijskih strokovnjakov

Z novo organizacijo kmetijskih zadrug so se zadruga prenehale ukvarjati s trgovino. Njihova osnovna naloga je skrb za proizvodnjo v socialističnem kot tudi v privatnem kmetijskem sektorju. Se nadalje pa zadruga odkupujejo in prodajajo kmetijske proizvode in reprodukcijski material. Ta zelo važna dejavnost zahteva posebno izvežbanega delavca v blagovnem prometu.

Delavci v trgovini se strokovno izobražujejo deloma po vajenskem sistemu, deloma na svojih delovnih mestih. Zaradi izrednega pomanjkanja sposobnih trgo-

vinskih kadrov v kmetijskih zadrugah bomo že letos letno začeli izobraževati. Po sedanjih predpisih zadruga ne smejo imeti vajencev, vendar bodo problem rešili s priučevanjem. Zaenkrat sta določena dva izobraževalna centra za izobraževanje odkupovalcev: v Brežicah in v Murški Soboti. Republiška trgovinska zbornica pripravila s sodelovanjem Zbornice za kmetijstvo učni načrt za šolanje in opravljanje strokovnih izpitov. Kadri naj bi se praviloma šolali dve leti po štiri mesece. Šolanje se bo pričelo letos in bo v dveh izmenah.

Učni program predvideva teoretično učenje s seminar-skimi vajami, posebno važnost pa bodo posvečali blagoznanstvu kmetijskih pridelkov ter reprodukcijskega in investicijskega materiala za kmetijstvo, organizaciji nabave in prodaje blaga v zadrugah, odkupom in družbeni vzgoji. Novi lik delavca v blagovnem prometu — odkupovalec — bo moral biti strokovnjak za vse navedene stroke. Seveda je razen strokovnega znanja zelo važno tudi praktično delo. Po mnenju republiške komisije naj bi za odkupovalce uporabili kadre, ki so končali kmetijske šole.

■ Od začetka tega leta je v 382 terorističnih akcijah OAS izgubilo življenje 228 prebivalcev Alžirije, ranjenih pa je bilo 489.

■ Po skoraj enomesečni prekinitvi se je v New Yorku nadaljevalo 16. zasedanje Generalne skupščine OZN. Najprej so obravnavali Angolo.

■ V bližini Zahodnega trijanca je že prišlo do prvega spopada med indonezijskimi in holandskimi pomorskimi vojnimi enotami. V tem spopadu so Holandi potopili indonezijski torpedni čoln.

■ V Parizu so se začela francosko-tunizijska pogajanja o Bizerti. To so prvi francosko-tunizijski stiki na ravni ministrov od lanskega julija, ko je bilo v petdnevnih spopadih v Bizerti ubitih nad osem sto Tunizijcev.

■ V glavno mesto Južnega Vietnama prihaja čedalje več ameriškega vojaškega osebja, ki prevzema razne dolžnosti v južnovietnamski vojski. Po nekaterih poročilih je prišlo doslej dva do tri tisoč ameriških vojakov in oficirjev.

■ Odnosi med Italijo in Avstrijo zaradi Južne Tirolske so se ponovno močno zaostriji, ko se Avstriji obtožili Italijane, da je nečloveško ravnanje s članom avstrijske manjšine Gostnerjem v zaporu povzročilo njegovo smrt. Italija je ostro reagirala na te obtožbe.

■ V Zahodni Nemčiji so ustanovili novo skrajno desničarsko stranko, tako imenovano Nemško stranko svobode. Vodil jo nekdanji nacist Heinrich Kunstmann.

■ Obrambni minister DR Nemčije general Hoffmann je izjavil, da bo DR Nemčija še naprej krepila svoje oborožene sile. Zdjaj šteje armada 90.000 mož in vojaška služba doslej ni bila obvezna. Zdjaj pa je Hoffmann poudaril, da v »stotinah resolucij delavci čedalje odločneje zahtevajo splošno vojaško obveznost«.

■ Zunanji in kmetijski ministri držav članice Skupnega trga so se v Bruslju sporazumeli o skupni kmetijski politiki. S tem so odstranili zadnje in največje oviro pred začetkom drugega obdobja gospodarske integracije Francije, Zahodne Nemčije, Italije, Belgije, Nizozemske in Luksemburga.

■ V gospodarskem letu 1962 bodo v vseh gozdovih v naši državi posejali okrog 15 milijonov kubičnih metrov lesa, kar je za 41 odstotkov več kot lani ko so do konca leta posekali 9,2 milijona kubičnih metrov.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Cas že priganja, treba se bo resno lotiti priprav za izdelavo občinskih družbenih planov. Le-ti seveda ne bi smeli biti odraz starih, preživelih odnosov v komuni. Vsebovati bodo morali novo kvaliteto: ne subjektivističnega zbiranja načrtov, ampak globljo ekonomsko analizo stanja in finančnih gibanj. Predstavljati bodo morali to, kar je tudi komuna — vsklajanje in usmerjanje interesov in pobud samoupravnih organizacij in posameznikov. Plan pa spet ne bo mogel biti le zbir planov podjetij, stanovanjskih skupnosti in drugih delovnih skupnosti, ampak jih bo moral hkrati tudi dopolnjevati, vsklajati in usmerjati, toda ne deklarativno, ampak konkretno, s čemer pa komuna ne bo smela okrnjati samostojnosti samoupravnih organizacij. V občinskih družbenih planih se mora jasno odražati tudi odgovornost za uresničevanje nalog širše skupnosti.

● Nedoelgo tega je zasedala komisija za ustavna vprašanja Zvezne ljudske skupščine. Sklenila je, da se bo na podlagi gradiva, ki so ga pripravile njene podkomisije, lotila sestavljanja osnutka nove jugoslovanske ustave. Osutek bo komisija obravnavala na prihodnjih sejah, najbrž zadnje dni februarja.

● Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je na zadnji seji razpravljal o osnutku resolucije o politiki gospodarskega razvoja v Ljudski republiki Sloveniji za leto 1962. Predlog resolucije predvideva kot osnovno nalogo, da dosežemo in pospešimo skladen razvoj ter nenehno krepitev socialističnih družbenih odnosov, nadalje izpopolnjevanje in uveljavljanje gospodarskega sistema ob načelih, ki so bila sprejeta že lani. Proizvodnja naj bi se povečala za 11 odstotkov. Produktivnost naj bi naraščala tako, da bi družbeni proizvod na zaposlenega porasel za 8—9 odstotkov. Hkrati

naj bi razvijali tudi družbeni standard, ki je osnova za izboljševanje življenjskih razmer proizvajalcev.

● V razpravi na skupščini Zveze sindikatov Crne gore je sodeloval tudi predsednik centralnega sveta ZSJ Svetozar Vukmanović, ki je govoril med drugim tudi o dotacijah manj razvitim komunam. Dejal je, da ne moremo šteti za nerazvito tisto komuno, v kateri je povprečni dohodek na prebivalca pod jugoslovanskim povprečjem. Bolj zanesljivo merilo bi lahko bila sredstva, ki ostanejo v komuni po kritju obveznosti nasproti širši družbeni skupnosti. Treba bo najti nove oblike finansiranja nerazvitih področij. Če bi na primer nerazviti komuni na vsak dinar,

Občinski družbeni plan

ki ga sama ustvari, dodali iz družbenih skladov še dinar ali dva, bi to bistveno spremenilo odnose, ker bi se ob nižjih lastnih dohodkih zmanjševala tudi dodatna sredstva in obratno.

● V Sloveniji je bila lani za 7 odstotkov večja industrijska proizvodnja kot predlanskim. Najbolj je narasla proizvodnja elektroenergije, elektroindustrije ter lesne, gumarske in živilske industrije. Izjema je bila samo industrija nafte, ki ni zabeležila višje ravni proizvodnje. V nekaterih industrijskih vejah, kot na primer v elektroindustriji in elektroenergiji, se je proizvodnja

Lani smo v požarno kroniko novomeškega okraja vpisali 172 požarov: 50krat je gorelo v gozdovih, 122-krat pa na gospodarskih poslopijih; 48-krat je plamen oplazil družbeno lastnino. Gasilske organizacije so zadržale 93 požarov, pri čemer je 1.777 gasilcev opravilo 3.554 delovnih ur. S tem so obvarovali ljudsko premoženje, vredno 677 milijonov dinarjev, tako da je bilo škode zaradi požarov »le« 108.653.000 dinarjev. V preteklem letu do katastrofalnega požara v okraju ni prišlo.

Zaskrbljujoči so tudi podatki v zveznem merilu. Samo v socialističnem gospodarstvu je bila zadnjih pet let povprečna letna škoda 1.293 milijonov dinarjev. Ta škoda pa je le delček zaskrbljujočih posledic, ki hromijo narodno gospodarstvo. In vendar bi jo lahko preprečili ali vsaj zmanjšali, če bi v požarnovarnostno dejavnost vključili vse družbene činitele in seveda kar najbolj usposobili gasilske čete. Zavarovalnina oziroma odškodnina je lahko samo trenutno zdravilo, nikakor pa ne bi smeli na tem obsedeti. Dokazano je namreč, da na primer požari v podjetjih določene komune štirikrat in tudi petkrat zmanjšajo proizvodnjo, dohodke kolektivov in nedvomno tudi dohodke komune.

ko upamo, da bodo boljši rezultati doseženi letos oziroma v bližnji prihodnosti. Gre predvsem za to, da se da v skupno uporabo oprema in orodje. To pa ne bi smelo biti dovolj; gasilske enote bi morale podpreti vse gospodarske organizacije, krajevni odbori in Socialistična zveza.

Načelna navodila o združevanju, ki jih je pripravila okrajna gasilska zveza v Novem mestu in jih razposlala vsem občinskim zvezam, vsebujejo vrsto napotkov, kako in s kakšnim namenom naj se združevanje prične. Ustanovljeni bodo gasilski centri, ki bodo vključevali gasilska društva na območju enega ali pa tudi več krajevnih odborov, gasilska društva pa se preimenujejo v gasilske eno-

te, ki bodo imele samostojne občne zbornice in volile štirčlanski izvršni organ (načelnik, adjutant, gospodar in vodja sanitete). Gasilski center bo s pomočjo izvršnega in nadzornega odbora vsključeval delo gasilskih enot in se povezoval z občinsko gasilsko zvezo. Po potrebi se ta dva organa centra lahko povečata ali pomanjšata, kar je predvsem odvisno od nalog, ki spadajo v njuno pristojnost.

Prednosti sedanjih združenj

Prednost take združitve je zlasti v tem, da posledaj ne bo več problemov glede orodja in opreme. Res pa je, da bodo centri, ki teh priprav nimajo, v precejšnji stiski.

Zato bo toliko bolj potrebna pomoč in razumevanje krajevnih odborov in vseh organizacij v določeni krajevni skupnosti. Pa ne samo to; krajevni odbori bodo morali poskrbeti za pomladitev gasilskih enot in pridobitev res sposobnih strokovnih kadrov.

Pred durmi so občni zbori gasilskih društev, ki naj predvsem razpravljajo o predlogih in navodilih za reorganizacijo gasilstva. Pogovorili naj bi se o možnostih za združevanja, tako da bo plat zvona v doglednem času že lahko klical gasilski center, ki bo poslal na delo to ali ono gasilsko enoto preprečevati gospodarsko škodo.

LOJZE MIRTIC

predsednik
Okrajne gasilske zveze

»Zvedeli smo, da name-rava Novoteks graditi v Bršlino 20-stanovanjsko stavbo vrste »stolpič«, pozneje pa še več takšnih stavb. 60 odstotkov sredstev že imajo, preostanek pa bodo najeli kot posojilo iz stanovanjskega sklada. V Bršlino se nam torej obeta novo stanovanjsko naselje.

»Sodobno samopostrežno trgovino bo dobil Bršlin. Novoteks je v razgovorih z Mercatorjem iz Ljubljane, ki bo, kot vse kaže, v bodoči stanovanjski stavbi »stolpič« uredil in opremil takšno prodajalno. Za Bršlin, kjer sta zdaj le dve prodajalni, bo to velika pridobitev.

»Stanovanjsko naselje iz lesenih, montažnih, enostanovanjskih hišic? Videti je, da bomo doživeli tudi to! — Novoteks bo najbrž uredil takšno naselje na Marofu, pri svojih vrstnih hišah. Razpravljajo o tem, da bi interesni sami gradili temelje, kolektiv pa bi prispeval montažne stavbe. Velika prednost je cenenost takšne gradnje, saj bi veljala enostanovanjska montažna hiša s temelji vred le dva milijona dinarjev.

Moda 1962 in možnosti nakupa

V soboto, 13. jan. 1962, je bil na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprt sejem »Moda 1962«. Svečani otvoritvi so prisostvovali: Franc Leskošek-Luka, podpredsednik zvezne ljudske skupščine, Todor Vujasi-nović, sekretar odbora za gospodarstvo zvezne ljudske skupščine, dr. Marijan Dermastia, sekretar za blagovni promet LRS ter predstavniki javnega in gospodarskega življenja iz vse Slovenije.

Na sejmu »Moda 1962« so se že sedmič zbrala jugoslovska podjetja tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije ter prikazala svoje zmogljivosti v kvaliteti in izbiri. Razstavljalo je 122 podjetij, od tega 102 domači in 20 tuji. Posebnega priznanja ljudi, ki so si razstavo ogledali, so bile deležne pletenine in otroška konfekcija, manj pa ostalo blago. Letos je bila ustanovljena tudi komisija, ki je podeljevala nagrade »Priznanje potrošnika«. Tako priznanje je dobilo 37 podjetij za 55 izdelkov. Med nagrajenci z zlatimi medaljami smo opazili naš »Novoteks«, ki je na zelo domiselni način v aranžmaju predstavil med drugim tudi moško blago iz časane volnene tkanine pod imenom »Srečo«. Sevniška »Lisca« je bila za obiskovalce pravo presenečenje; razstavila je več raznobarnih ženskih kompletov, modriček in pas za nogavice v prvovrstni izdelavi in kvaliteti ter kravate. Pohvaliti moramo tudi Industrijo perila iz Novega mesta, saj so razstavljene srajce raznih kvalitete, modelov in barv, kakor tudi pižame žele splošno priznanje. V kletnih prostorih »Jurčka« smo našli mirensko Tovarno šivalnih strojev. Tudi na te izdelke smo lahko ponosni, želeli bi le, da bi bile lesene omarice, v katerih je stroj, modernejša izdelane...

Povedati pa je treba, da smo na sejmu pogrešali nekaterih tkanin, ki jih zahteva moda v svetu. Videli smo res bogato izbiro tkanin in čevljev naših tovarn, ki so nedvomno napredovale, žal pa vse kar smo videli, ni bilo v skladu z modo izven meja naše domovine.

Kaj smo videli na modni reviji

V unionski dvorani smo si ogledali prvo predstavo modne revije, ki jo je organiziral Center za sodobno oblačenje in in modo. Videli smo nekaj čez

150 modelov ženskih, moških in parov čevljev podjetja »Rožnik« iz Ljubljane, vendar je bil to osamljen primer.

3. pogrešamo izdelke naslednjih tovarn: Mariborske tekstilne tovarne, podjetja »Svila« Maribor, konfekcijske izdelke iz krzna tovarne Smarjno pri Litiži, torbice Toko Domžale, trikotaje Umberto Gorjan, tovarne volnenih izdelkov Bača, pletenih kompletov tovarne Račica, Almira in Spik...

Zaključek: Vsi, ki za novomeška podjetja nabavljajo robo, naj bi si ogledali letošnji sejem mode in v bodoče kupovali vsaj to, kar se dobi. Prepričali smo se, da je kvalitetne, sodobne robe na našem trgu dovolj in da je samo zastarela trgovska mreža kriva, da je ni pri nas.

In možnosti nakupa v Novem mestu?

Ze večkrat smo pisali, da bi tudi Novomeščanke in žene iz drugih krajev rade šle v korak vsaj z domačo modo, pa ne morejo zaradi nesodobnih zalog v naših trgovinah nabaviti kar želijo. Ker smo se na sejmu mode ponovno prepričali, da tovarne nudijo lepo, kvaliteto in moderno blago, so jalovi vsi izgovori novomeških trgovcev, da tega in onega ni moč nabaviti. Po čigavi krivdi?

Kaj bi lahko imeli, pa nima mo... 1. gumbi: v vseh treh novomeških trgovinah, ki imajo na zalogi gumbje, ni dobili niti enega take velikosti in takih barv kot smo jih videli na sejmu mode. Predstavnik tovarne »Modell« iz Kamnika nam je povedal, da jih imajo dovolj...

2. čevlji: prodajalne Peko, Borovo in Astra si sicer prizadevajo nabavljati sodobno robo, vendar imajo omejene možnosti nabave. Čevljev tovarne »Kostana« iz Vranja in modnega čevljarstva »Rožnik«, ki so najbolj iskani, ni nikjer... V trgovini Obutev — Konfekcija na Glavnem trgu smo decembra zasledili nekaj

Prebivalci Mokrega polja žrtvam potresa

Vaščani v Mokrem polju pri Sentjerneju so prejšnje dni gledali pri tovarni Pušenjaku televizijski prenos s potresnega področja v Dalmaciji. Globoko jih je presunila nesreča, ki je zadela prebivalce Makarske in drugih obmorskih krajev. Krajevna organizacija SZDL je dala pobudo, da bi ljudje pomagali ponesrečenim krajem. V treh dneh so zbrali vaščani 10.000 dinarjev in jih v ponedeljek že izročili okrajnemu odboru Rdečega križa v Novem mestu.

LJUDJE MED SEBOJ

Prišel je iz šol ves nasmejan, dobre volje poln delovnega poleta in neugnane sile, da bo v novem kolektivu, svojem novem domu, našel prijetno vzdušje in priložnost, da pokaže, česa se je naučil na univerzi. Z delavci je bil kmalu prijatelj; v oddelku, ki so mu ga zaupali, je dvignil storilnost. Vodstvo ga je pohvalilo, kmalu zatem tudi nagradilo. V poldrugem letu je dosegel osebne dohodke, o kakršnih se njegovim staršem pred 15 leti ne bi niti sanjalo. Kar je čul o socializmu, to je tudi verjel, saj mu je socialistična družba odrezala pošten kos dobrega kruha... — Fant ni bil neumen. Ponavljam: kar je o socializmu bral in slišal, je tudi verjel! Hotel je dati svoj delež družbi, ki ga je vzgojila, hotel je biti — in bo! — pošten, delaven in značajan. Zato ni mogel molčati, ko je opazil, kako v kolektivu »stari mačkic« nabijajo potne obračune, kilometrino in druge »vzredne dohodke«, kako gostijo sebe in druge na račun skupnosti, kako potujejo z avtomobili križem-kražem po lepi domovini, seveda spet na račun skupnosti.

Povedal je to ob neki priložnosti direktorju podjetja in še pristavil, da bi želel videti dokumente o upravičenosti nekaterih sumljivih izplačil... Takrat je izbruhnil vulkan. Zaropotalo je, zagrmelo in treskalo nad fantovo glavo: v hipu je bil klevetničnik, lažnivec in še kaj. Nekdo mu je namignil, da bo bolje če molči; predsednik upravnega odbora mu je zagrenjen (in ustrašen oziroma ustrahovan) dejal: »Kaj boš, vsi imamo maslo na glavi...« Kolegi so se mu začeli umikati. Fant pa ni odnehal. Spet je odšel do direktorja, da bi zaščitil svoj položaj in razčistil govorice, ki so se pojavile v tovarni okoli njega. Tu pa je slabo naletel. V enajstem letu delavskega samoupravljanja v FLRJ je direktor mladega strokovnjaka vpričo drugih ljudi nadrl s temle »kulturnim« izrazom: »Držite vaš obrekovalni gobec!«

Mladi strokovnjak je brez besede zapustil direktorjevo pisarno. Ta je (čemu neki?) pritekkel za njim in ga klical nazaj; več — vpil je, da se mora vrniti v pisarno, da vse bosta pogovorila kot moža...

Mladi strokovnjak je pred poldrugim letom prišel v kolektiv poln optimizma in lepih načrtov. Zdal si išče drugo službo. V kolektivu ga v upravičenih zahtevah nihče ni uspešno podprl. In Novo mesto bo spet imelo enega strokovnjaka manj. Kot da jih imamo na stoline! Ali ponekod diktatura posameznika več ve-lja kot poštenost mladega človeka?

Gospodarski razvoj okraja po petletnem planu pomeni nedvomno velik napredek, ki se ga lahko samo razveselimo. Zgrajeni bodo novi industrijski objekti, kmetijstvo se bo mehaniziralo, nastala bodo nova gospodarska področja, poleg teh pa bodo zrasla nova stanovanjska naselja. Če že govorimo o napredku, ne smemo prezreti požarne varnosti in gasilske službe, ki sta se sicer že lepo razvili in uveljavili, a ju je še treba vskladiti s hitrim gospodarskim razvojem.

Organi delavskega samoupravljanja v podjetjih in v več gospodarskih organizacijah že dosledno uresničujejo načela temeljnega zakona o varstvu pred požari in druge predpise, ki zavarujejo podjetje, vsako delovno mesto v njem, kakor tudi proizvajalna sredstva. Po teh predpisih se lahko zavarujejo stanovanja in zasebno imetje, servisi, razne ustanove in proizvajalna sredstva, torej vse reči, ki so ali posredno ali neposredno delo rok delavcev — proizvajalcev in upravljavcev. Večina družbenega imetja še ni zadosti zavarovana pred požari, saj primanjkuje dobrih gasilskih kadrov, skoraj vsem gasilcem pa manjka tudi primerna in potrebna oprema.

Po zakonu o gasilskih društvi ustanavljajo gasilska društva državljani na po-

dročju, kjer živijo. To so vsekakor člani stanovanjskih skupnosti ali skupnosti krajevnega področja. Če gasilska služba na področju določenega krajevnega odbora že dela, jo bo treba le prilagoditi družbenemu razvoju. To je zamišljeno tako, da spada v učinkovito dejavnost gasilske službe tudi skrb za dobre medkrajne ceste in vaške poti ter oskrba naselij z vodo. Če bodo dostopni krajevni vodovodi, potoki, reke in studenci, bo požarnovarnostna služba, seveda z dobrimi prevoznimi sredstvi, pravočasnim alarmiranjem itd. in s sodelovanjem prebivalstva nedvomno lahko vedno preprečila gospodarsko škodo, ki bi jo povzročil požar.

S temeljnim zakonom o varstvu pred požarom je tudi dana možnost, da sosednje gospodarske organizacije združijo gospodarjenje gasilskih enot. To je marsikje potrebno zato, ker organi požarne varnosti nimajo zadostne opreme, zlasti pa ne posebne gasilske opreme, brez katere je dandanes težko zadušiti večji požar v velikem gospodarskem objektu.

Gasilski centri in gasilske enote

Seveda združevanje gasilskih enot in društev ni nova stvar, saj so se začele razprave o tem že 1956. Narejenega je bilo malo. Zato lah-

KAKO BOMO VZGAJALI KADRE ZA GOSTINSKE IN GOSPODINJSKE SLUŽBE

Gostinstva in družbene prehrane si brez sposobnega, dobrega strokovnega kadra sploh ne moremo predstavljati. Žal se je v preteklih letih vrnilo v naš okraj le malo gostinskih delavcev, ki so se šolali na ljubljanski Gostinski šoli. Pokazala se je nujna potreba, da si gostinske in gospodinjske kadre vzgajamo sami: za naše razmere in domače potrebe.

Zato sta bila lani ukinjena novomeška Gospodinjska šola in Zavod za napredek gospodinjstva. Okrajni ljudski odbor in Gostinska zbornica za novomeški okraj sta nato ustanovila nov ZAVOD ZA NAPREDEK GOSTINSTVA IN GOSPODINJSTVA. Novi zavod ima naslednje naloge:

1. izobraževal bo strokovni kader za gostinstvo, za družbeno prehrano in za vse vrste služb za pomoč gospodinjstvom;
 2. nudil bo strokovno pomoč gostinskim obratom, obratom družbene prehrane, šolskim kuhinjam in drugim.
- Svoji delovni načrt bo uresničeval predvsem z različnimi tečaji. Za letos je predvidel:
1. 14-dnevne tečaje za prvo stopnjo strokovne izobrazbe za poklic kuharja in strežnika.

2. trimesečni tečaj za vaju-jence I. letnika, ki se bo začel 5. februarja;

3. enomesečni tečaj za II. stopnjo strokovne izobrazbe za poklic kuharja in strežnika;

4. 14-dnevne tečaje za prvo stopnjo izobrazbe za poklic »kuharja šolske kuhinje«, ki bodo v šolskih počitnicah;

5. enomesečni tečaj za pravilno prehrano (dietno prehrano).

Razen tega bo novi zavod prirejal krajše tečaje za izpopolnitev na delovnem mestu za sledeče stroke: za strežbo in kuhanje, za pravo domačih jedi, za popravitve jedilnikov, za lastnike sob v turističnih krajih, za učiteljice, ki poučujejo gospodinjstvo v šolah (po programu UNICEF) in pod.

Zavod bo tudi nudil pomoč gostinskim obratom in obratom družbene prehrane pri sestavljanju in izračunavanju jedilnikov, pri urejevanju kuhinj, jedilnic in pod.

Skrb za zdravo ljudsko prehrano v okraju bo terjala od vseh činiteljev še mnogo dela. Novi zavod se dela loteva z optimizmom, saj se zaveda, kako velika je korist, ki jo ima skupnost od zdrave prehrane.

Gibanje prebivalstva v metliški občini v letih 1869-1961

Pri ljudskem štetju aprila 1961 je bil ugotovljen močan premik prebivalstva iz gospodarsko zaostalih predelov v industrijsko razvijajoče se kraje. Število s kmetijstvom preživljajočega se prebivalstva občutno pada. Zato se v vaseh, v katerih prevladuje kmetijsko gospodarstvo, znižuje tudi skupno število prebivalstva.

Leto štetja	I.	II.	III.	
1869	8562	8562	79	
1880	9400	8408	125	
1890	10200	8154	117	
1900	11000	7782	74	
1910	11800	7838	83	
1931	13400	7773	91	
1948	14500	7248	70	
1953	15000	7378	125	
1961	15500	6835	—	

Kolone pomenijo:

- I. Skupno število prebivalstva s prirodnim prirastkom brez izseljevanja.
- II. Število prebivalstva, ugotovljeno pri ljudskem štetju.
- III. Povprečna letna izselitev v obdobju med dvema štetjema (v letih 1910-1931 in 1931-1948 je vključen tudi izpad prebivalstva zaradi vojne).

usmerili v druge države (Kanada, Argentina, Francija...). V obdobju stare Jugoslavije se je iz metliške občine izselilo okoli 2000 ljudi.

Popis prebivalstva leta 1948 ugotavlja v metliški občini 7248 prebivalcev namesto 14500. Nizko število je predvsem posledica izgub v drugi vojni. Izseljevanje v tujino je prenehalo, začne pa se že izseljevanje v industrijske kraje Slovenije in ostale Jugoslavije.

Leta 1953 so našli v metliški občini 7378 prebivalcev. Kaže se torej rahel porast, ki v metliški prirodni prirastek v petih letih preneha in se izseljevanje v omejenem obsegu nadaljuje (70 na leto).

V času od 1953 do 1961 pa se izseljevanje iz metliške

stota prebivalstva v metliški občini je s tem padla močno pod povprečje v Sloveniji, kjer znaša danes 80 na kv. kilometer, in tudi pod povprečje Jugoslavije, kjer znaša 73 na kv. kilometer.

Skupno se je v zadnjih osmih letih izselilo iz metliške občine okoli 1.100 prebivalcev. Podrobnejše raziskovanje bi gotovo pokazalo, da so to bili predvsem ljudje, ki so poiskali zaposlitev v industrijsko hitreje se razvijajočih krajih.

Odhajanje delovne sile gotovo ni pozitivna postavka za gospodarstvo metliške občine. Večina mladine, ki je že odšla, je v metliški občini doživela osnovno šolo. Osemletno šolanje enega učenca velja občino povprečno 250.000 din. Pr. 1000

vile prav te revne občine. S tem je nakazan problem, ki ga bo v bodočnosti treba kakorkoli rešiti. Občine, ki zaposlijo delovno silo, ki je doživela osnovno šolo v drugi občini, bi morale prizadejati občini povrniti določene odstotke stroškov za šolanje. S tem bi bilo vsaj delno rešeno stanje sklada za šolstvo v gospodarsko šibkih občinah, v tem primeru za metliško občino.

Stanje prebivalstva metliške občine, razdeljeno po katastrskih občinah, je bilo ob posameznih ljudskih štetjih tako kot ga kaže spodnja tabela.

Medtem ko se je leta 1953 v metliški občini s kmetijstvom preživljalo še 5087 ljudi ali 69 odst. vsega prebivalstva, se je to število znižalo leta 1961 na 3948 ali 57 odst. prebivalstva.

Nazadovanje števila prebivalstva izkazujejo vse katastrske občine razen Metlike. V primerjavi z letom 1869 je število prebivalstva v nekaterih katastrskih občinah (Dole, Grabrovec, Bojanja vas) padlo skoro na polovico. Katastrska občina Metlika edina kaže porast prebivalstva za 16 odst. (1953-1961) oziroma za 23 odstotkov (1869-1961), kar pa je v primerjavi z ostalimi mesti na Dolenjskem le skromen prirastek.

Gostota prebivalstva (število ljudi na 1 kv. kilometer) v posameznih katastrskih občinah nam pove, da je prebivalstvo v metliški občini precej neenakomerno porazdeljeno. Najredkeje je naseljeno prebivalstvo v k. o. Sekuliči, Dobravice in Dole, najgostejše pa v k. o. Metlika, Radoviči in Rosalnice.

Prav v zadnjih dveh letih (1960-1961) se nakazuje v gibanju prebivalstva metliške občine sprememba, ki bo prišla do izraza pri prihodnjem ljudskem štetju. Metlika sama se bo namreč pridružila razvoju ostalih mest na Dolenjskem, ki so zaradi pospešene industrializacije pritegnila okoliško podeželsko prebivalstvo v svoje območje in so tako vsaj delno zaustavila odhod delovne sile iz Dolenjske.

V Metliki obratujejo sedaj že tri industrijska podjetja: Novoteks - predilnica Metlika, Belokranjska trikotna industrija (BETI) in Lesno predelovalno podjetje Metlika, ki so imela konec leta 1960 zaposlenih skupno že preko 600 ljudi.

Zaradi industrializacije se v metliški občini v zadnjih letih vidno dviga narodni dohodek. Medtem ko je ta leta 1956 znašal le 36.500 din na enega prebivalca, se je 1960 dvignil že na 172.000 dinarjev.

V zvezi s povečano industrializacijo Metlike v prihodnjih letih lahko pričaku-

jemo v metliški občini še nadalje rahel padec prebivalstva v oddaljenih naseljih z izrazito kmetijskim prebivalstvom, obenem pa močan dvig prebivalstva v sami Metliki in delno tudi v bližnjih okoliških naseljih.

Marijan Dobovšek

Manekeni so tudi tokrat prikazali vrsto odličnih NOVO-TEKSOVIH kamarnov za moške obleke na Sejmu mode 1962

Prebivalce Brestanice

obveščamo, da smo žal šele v preteklem tednu zvedeli, da niso dobili novoletne številke našega lista. Krivda zato nikakor ne zadene naše uprave, ker odpremlja vse izvode našega tednika tiskarna iz Ljubljane preko pošte 2 v Ljubljani. Ker ste novoletno številko dobili šele v tem tednu, smo podaljšali rok za dostavo rešitev nagradne križanke in slikovne igranke do sobote, 20. januarja 1962. UPRAVA

Mladinci Bušeče vasi so spel zaorali

Pred dnevi so v Bušeči vasi, prijazni vasi nedaleč od Cerkev, ustanovili mladinski aktiv. Izvolili so petčlanski odbor in sestavili delovni načrt. Pomagali bodo pri delih za poljanje dvofaznega toka, goljufi šport in prirejal zabave. Mladinci že prihajajo na vaje za igro. Kulturno delo bodo sploh popostrili, tako da raznih priredil v Bušeči vasi ne bodo prirejali le pionirji, ampak tudi mladina. Želimo, da bi se jim pridružila še mladina iz okoliških vasi. —at—

OBRAČUN SEVNIŠKIH TABORNIKOV

Na zahodni strani Sevnice se proti Lisci vije dolina ob potoku Sevnica. Po petih minutah hoje ob potoku navzgor nam obstane pogled na taborniškem domu Cete treh smrek. V eno, stavno, a okusno opremljeni dvorani je v nedeljo, 14. januarja, podajalo na občnem zboru obračun dela vodstva te čete.

Ceprav so ustanovitelji Cete treh smrek in graditelji doma v zadnjem letu iz objektivnih razlogov (premostitve) prenehali z delom v enoti in so ostali sami mladi funkcionarji, je bilo delo čete v preteklem letu zelo pestro.

Razen rodnih sestankov so imeli lepo število izletov, kar ni čudno. Razgiban teren v okolici Sevnice nenavadno vabi človeka v naravo. Četno vodstvo je priredilo več partizanskih iger (Kurir, Hegalec), pri katerih je številna udeležba članstva dokazala da postajajo

te igre že taborniška — tradicija. — V avgustu so 14 dni taborniki pri Metliki ob Kolpi. Neplavci so se naučili plavati, starejši člani pa so napravili večino partizanskega kurirja. Problem, ki jih bo novo-ustanovljeno vodstvo čete moral reševati v novem delovnem letu, so številni. V vodnikih bo treba dvigniti čut odgovornosti za delo v četu, iskati bo treba pot za rešitev odprtega vprašanja, kako pritegniti v taborniške vrste več delavske mladine. Tesnejši stiki z občinskim vodstvom ljudske mladine v Sevnici bodo gotovo dali razne možnosti za vključitev mladincev in mladink v taborniško dejavnost.

Ceti treh smrek, ki je najstarejša taborska enota v Sloveniji, želimo v nitem 11. letu obstoja obilo uspehov pri uredništvu sprejetega delovnega načrta. S. J.

O. M.

Katastrska občina	Površina v ha	Število prebivalstva			V % preb. 1961		Kmet. preb. Gostota	
		1869	1953	1961	1953-100%	1869-100%	1953	1961 preb. 1961
Dole	739	472	374	281	75,1	59,5	293	38,0
Sekuliči	335	ni podt.	85	59	68,3	—	63	17,6
Hrast pri Jugoru	446	445	348	307	88,2	68,9	262	68,8
Bušinja vas	723	677	555	485	87,4	71,6	426	67,1
Lokvica	643	512	406	342	84,2	66,7	341	53,2
Grabrovec	381	304	234	170	72,6	55,9	210	44,6
Bojanja vas	459	445	257	245	95,3	55,0	245	53,4
Radovica	429	429	389	324	83,3	75,5	327	75,5
Slamna vas	429	293	196	181	92,3	61,7	177	42,2
Drašiči	841	632	470	413	87,8	65,3	417	49,1
Božakovo	464	453	308	276	89,6	60,9	274	59,5
Radoviči	112	133	123	109	88,6	81,9	95	97,3
Rosalnice	337	514	406	347	85,4	67,5	322	92,0
Metlika	1301	1331	1438	1675	116,4	123,2	449	128,7
Primostek	489	359	303	286	94,4	79,6	249	58,5
Dobravice	683	226	203	201	99,0	88,9	173	29,4
Gradac (del)	765	581	566	509	89,9	87,6	177	86,6
Podzemelj	734	454	445	415	93,2	91,4	353	56,5
Krasinec (del)	487	302	272	210	77,2	69,5	234	43,1
Skupaj:	10837	8562	7378	6835	92,6	69,8	5087	3771 62,8

Skupno se je pred prvo svetovno vojno izselilo z ozemlja današnje metliške občine približno 4600 ljudi. Smer izseljevanja so bile predvsem ZDA. Tudi prva svetovna vojna je povzročila znižanje števila prebivalstva.

Slabši življenjski pogoji v stari Jugoslaviji so ljudi silili k nadaljnjemu izseljevanju. Ker so bila vrata v ZDA zaprta, so se izseljenci

občine ponovno stopnjuje in doseže število 125 letno, kar je enako številu v času največjega izseljevanja v letih 1880-1890. Razlika je le v tem, da je takrat delovna sila odhajala v tujino, sedaj pa v naše industrijske centre.

Zadnji popis prebivalstva aprila 1961 ugotavlja na ozemlju metliške občine le 6835 prebivalcev, kar znaša 62,8 na kv. kilometer. Go-

učenci znaša to 250 milijonov din. Metliška občina je torej v osmih letih dala sredstva za osnovnošolsko izobrazbo za 1000 ljudi, ki so nato odšli drugam. Mirno lahko trdimo, da je večina te delovne sile odšla v gospodarsko hitro razvijajoče občine, ki potrebujejo delovno silo in jo najdejo v gospodarsko hitro se razvijajočih občinah. Stroške za njeno osnovnošolsko izobrazbo, pa so no-

Odlično delo šolskega odbora osnovne šole Videm - Krško II

Šolski odbori so družbeni organi, ki naj razen učiteljskega kolektiva ter šolskega upravitelja vodijo vsako šolo. Delo šolskih odborov je navadno odvisno od stopnje družbene zavesti posameznih članov, predvsem predsednikov.

Marsikje so šolski odbori zelo aktivni in šol v vsakem pogledu pomagajo. Zlasti dobro deluje šola tam, kjer rešujejo probleme učiteljski kolektivi in šolski odbori skupno.

Tak odlični šolski odbor deluje na osnovni šoli Videm-Krško II. Dolgoletni predsednik tega odbora je priznani družbeni delavec tov. Darko Mižigoj. Ta ni le navdse marljiv na svojem delovnem mestu v tovarni celuloze, požrtvovalno deluje že več let kot predsednik DPD »Svobode« Videm-Krško in kot predsednik šolskega odbora. Zelo je priljubljen, sicer pa je tih in skromen.

Pod njegov vodstvom šolski odbor deluje kot malokje. Odbor se redno in polnoštevilno sestaja na seje, ki jih je letno, najmanj po

šest, večkrat so tudi skupne seje z učiteljskim kolektivom. Šolski odbor se tako sproti seznanja z življenjem in delom ter problemi šole. Tov. Mižigoj je v stalnem stiku z upraviteljico šole tov. Julijano Lenartovo. Večkrat prisostvuje tudi rednim učiteljskim konferencam.

Kot poudarja po naših šolah je tudi na tej šoli vedno dovolj vzgojnih in materialnih problemov. Ko se je šola razširila zaradi ved-

no večjega števila otrok, zdaj jih je že 374, in sta bila pri šoli na novo osnovana kar dva šesta razreda, je bilo treba v sedanjih stavbi pridobiti iz upraviteljskega stanovanja dve učilnici. Tedaj se je tov. Mižigoj kot predsednik šolskega odbora osebno zelo zavzemal, da so nekatera podjetja odstopila eno družinsko ter eno samsko stanovanje dvema učiteljicama, ki sta doslej stanovali v šoli.

Naslednje šolsko leto je predvidena nadaljnja razširitev šole. Sedanja stavba bo pretesna. Šola bo potrebovala novo stavbo, katere gradnja je že v tekočem perspektivnem petletnem planu gradenj šolskih poslopij. Šolski odbor je na zadnji seji izvolil gradbeni odbor. Gonilna sila v tem odboru bo seveda tovariš Mižigoj.

Šolski odbor tudi rad pomaga mladini pri uredništvu njenih stremiljenj in udeleževanju v interesnih krožkih. Več podjetij je že zbralo nekaj orodja za obdelavo lesa in kovine, ker bo v kratkem v kletnih

prstorih stavbe obnovljena delavnica.

Pionirji osnovne šole Videm-Krško II imajo dobre zaščitnike v šolskem odboru, pa tudi v organizaciji DPM, ki zelo dobro deluje, končno pa najboljšo pomoč, ki jim jo nudi učiteljstvo.

Dom Svobode v Vidmu-Krškem nudi pionirjem svoje prostore. Njihove uspele prireditve so v dvorani, ki jim jo daje Svoboda brezplačno na razpolago. Tesno sodelovanje med pionirsko organizacijo in Svobodarji v korist šolski mladini pa temelji na dejstvu, da je tovariš Mižigoj predsednik Svobode. Lani so tako pionirji prejeli v dar lep nov pionirski prapor.

Šolski odbor osnovne šole Videm-Krško II je res delaven. Nemalo zaslug pri tem ima tov. Mižigoj, ki rad stori vse, čeravno je hudo zaposlen. Zato bo na željo članstva ostal še nadalje predsednik Svobode in predsednik šolskega odbora.

Darko Mižigoj, predsednik videmskega šolskega odbora

Ključ do privlačnosti: VSEBINA!

(Nadaljevanje s 1. strani)
ampak mu bo posvečena stalna in prva skrb.

Okrajni svet SPD in okrajni komite LMS (tak je bil predlog predsedstva) v juniju letos sklicala skupno razširjeno plenarno in pritegnila tudi okrajno Zvezo prijateljev mladine, pedagoge in zainteresirane organizacije, da bi analizirali kulturno udejstvovanje mladine. Razpravo v tako širokem krogu narekuje dosežki vse premajhna skrb in nenačrtovitost pri reševanju tega pomembnega vprašanja, po drugi strani pa izredno uspešni začetki vključevanja mladih v kulturno dogajanje. Ta posvet bo moral odgovoriti na vrsto nejasnih vprašanj, predvsem pa na to, kakšna naj bo metoda dela, oblika vključevanja in prilagajanje delovnih področij potrebam in interesom mladine. Na sobotni seji je bil iz članov okrajnega sveta že imenovan del komisije, ki bo zbrala potrebne podatke, jih analizirala in pripravila uvodni referat.

Pomembna bo akcija za estetsko podobo našega okolja, ki jo bodo po temeljitih pripravah sodelovanjem drugih društev in organizacij, ustanov, zborov in ljudskih univerz začeli izvajati občinski sveti v mesecu marcu. Predavanja, razgovori o umetnosti, kritični pogledi na kič in izumetničenost, organizirani obiski galerij in razstav, praktični nasveti, to mora postati stalna oblika vzbojanja pravega odnosa do

umetnosti.

Predsedstvo meni, da je potrebna sprememba v obnavljanju klubov. Se vedno je precej nejasnosti, različnih pojmovanj in stališč, ki marsikje razvoj klubov bolj zavirajo, kot pa pospešujejo. V nekaterih krajih in tudi občinah v celoti so se zadovoljili z ugotovitvijo, da materialne osnove za klube zaenkrat še ni. To je ena slaba stran, druga pa se pojavlja pri nekaterih že ustanovljenih klubih. Povsod tam, kjer so sicer z vsemi silami forsirali ustanovitev in ureditev kluba, niso pa istočasno temeljito pripravili kadrov in programa, se je zataknilo. Ne preostaja jim drugega, kot da obiskovalcem kluba ničesar »ne vsiljujejo«. Take vrste klubi ne obetajo dosti. Organizatorji klubov morajo postati bolj elastični in se povezati z ljudmi, katerim bo klub v razvedrilo in sprostitel po delu.

2. Za vzgojo kadrov je bilo dokaj storjenega. Stevilni, predvsem mlajši kadri so v zadnjih letih dobili najnujnejšo osnovo za strokovno delo v posameznih aktivnostih. Vendar vse to še daleč ne zadošča niti trenutnim potrebam. Premalo je bilo načrtovanih. Dogajalo se je, da so tam, kjer je neka aktivnost že imela solidne temelje in širino, širokopotezno izpopolnjevali kadre prav za to aktivnost, namesto da bi bilo težišče na usposabljanju kadrov za lista področja, ki se niso mogla razviti, ker ni bilo strokovne

ga vodstva. Po drugi strani pa so občinski sveti premalo razmišljali, koliko bo sposobnost kadrov v perspektivi glede na stalnost bivanja v kraju, možnost vključitve v določeno dejavnost v kraju — izkoriščena. Cesto kadri po obisku seminarjev (ki so dokaj dragi) niso niti v evidenci. Politika vzgoje strokovnega kadra režiserjev, pevovodij, vodij klubov, dirigentov itd. mora v bodoče doživeti večje spremembe. Vsem mladim in perspektivnim kadrom, ki imajo željo po izpopolnjevanju, je nujno omogočiti to na seminarjih in tečajih osnovnega tipa, in to v občinah, kar je lažje izvedljivo za širok obseg. Skrbno pa je treba izbrati že kvalitetne kadre s prakso in jim omogočiti vso dosegljivo izpopolnitev na okrajnih in republiških seminarjih, potem pa jih usmeriti na stalno delo v obliki pomoči drugim.

Dosti manj skrbno je bilo delo s kadri v vodstvih društev. Običajno je bila to pravzaprav edina skrb pred občinskimi zbori poleg te, koga izvoliti na odgovorno mesto v odborih. Ni mogoče reči, da niso bili izbrani dobri kadri, saj je tudi SZDL pri tem nudila veliko pomoč. Od izvolitve pa so kadri v vodstvih društev prepričani sami sebi, svoji iznajdljivosti in smislu za prilaganje dani situaciji. Kontakti niso pogosti, pravzaprav le takrat, ko gre za izvajanje določenih nalog. Te pomanjkljivosti so škodovala pred-

vsem v krajih, ki so oddaljeni od centra, zato tam tudi ni takega napredka in sprememb, kot jih je začrtal program za preteklo obdobje.

Tudi ni nobene potrebe več, da se vodstvene in strokovne funkcije združujejo, saj to ovira dobro delo. Zato naj se kadri, ki so potrebni društvu kot strokovni vodje posameznih aktivnosti, ne obremenjujejo z vodilnimi funkcijami v upravnem odboru. Ne zahtevajmo od nekoga, ki je dober organizator celotne dejavnosti društva, naj režira ali vodi pevski zbor, če za to morda nima niti smisla niti strokovne osnove. Predvidoma se bo okoli 80 društvenih delavcev in članov občinskih vodstev udeležilo občinskih, okrajnih in republiških seminarjev, ki bodo v mesecu juniju (republiški pa skozi vse leto).

3. Zagotoviti množičnost in stopnjevali kvaliteto je ena od treh osnovnih postavk v programu za leto 1962. Koristna oblika za doseganje teh ciljev so tudi množične prireditve v zdravem tekmovalnem sistemu, kar je pri amaterskem delu zelo potrebno zaradi širše afirmacije, ki je pravzaprav edina spodbuda za delo. To zahteva organiziranje revij in kulturnih teatrov, ki bodo tudi letos.

Prebivalcem Vidna-Krškega, Kostanjevice in okoliških krajev!

V nedeljo, 21. januarja, bo ob pol treh popoldne gostovalo SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE iz Celja v dvorani Svobode v Vidnu-Krškem, nato pa ob osmih zvečer še v Domu kulture v Kostanjevici na Krki z duhovito komedijo Fadila Hadžića: HOTEL ZA NORCE. Nastopajo najboljši igralci celjskega gledališča. — Pridite, zabavali se boste kot že dolgo ne! — Za predstavo v Kostanjevici bo vozil poseben avtobus iz Podbočja in iz Sentjerneja. Prijave zbira v Podbočju tovariš Jože Šketa, v Sentjerneju pa upravitelj šole tovariš Plut.

Počastitev Iva Andrića

Podružnica Slavističnega društva v Novem mestu je 15. januarja priredila proslavo pisatelja Iva Andrića, prvega jugoslovanskega Nobelovega nagrajenca za literaturo. V veliki predavalnici se je zbralo veliko število ljudi, ki se živo zanimajo za sodobno književnost doma in v svetu.

O pisatelju Ivu Andriću je obširno spregovoril dekan filozofske fakultete v Ljubljani univ. prof. dr. Emil Štampar. Mimo glavnih postavk iz življenja Iva Andrića je predavatelj prešel k poglobljeni razčlenitvi in oznaki številnih človeških likov in njihovih življenjskih usod, ki jih bralec Andrićevih novel in romanov spozna v vsej njihovi značilnosti in tragiki. Opozoril je tudi na neverjetno zapleten miselni in čustveni svet Andrićevih oseb, na politične in družbene spremembe, ki so jih doživljali ljudje v Bosni in Hercegovini od petnajstega stoletja pa vse do danes. Iz marsikatere Andrićeve novele, še bolj pa iz romana-kronike Most na Dri-

ni, iz Travniske kronike, Gospodine in Prekletega dvorišča je čutili nadih neprestanega odmiranja, pretresljivih nadih smrti, ki ga stalno čutijo ne samo osebe v teh romanah, marveč ga z njimi čutijo tudi bralci. Andrićeva ustvarjalna moč se kaže bolj v podajanju človeških značajev in v njihovih pretresljivih življenjskih usodah kakor pa v izraziti epski fabulativnosti, čeprav se je tudi v nji pokazal velikega mojstra. Svet, v katerem žive in delujejo Andrićeve osebe, je neverjetno pester, poln močnih nasprotij, idejnih, verskih in družbenih, to je svet, v katerem se križajo interesi muslimanov, katolikov, pravoslavcev in Židov. Ljudje padajo iz ene skrajnosti v drugo, redki med njimi so resnični stoiki, ki tudi smrti pogumno gledajo v oči.

Predavatelj je opozoril tudi na kompozicijske in jezikovne značilnosti Andrićevih del. Vsaka njegova oseba ima svojski način izražanja, ki je odraz tistega čustvenega in

miselnega sveta, v katerem je zrastle in ga sprejel za svojega. Prav te prvine in značilnosti pa dajejo še posebno vrednost Andrićevi umetnosti, opozarjajo svet na naše značilnosti, ki so tako različne od drugih, posebno zahodnoevropskih, pa so kljub temu življenjsko polne in prepričljive, pogosto pa naravnost človeško pretresljive.

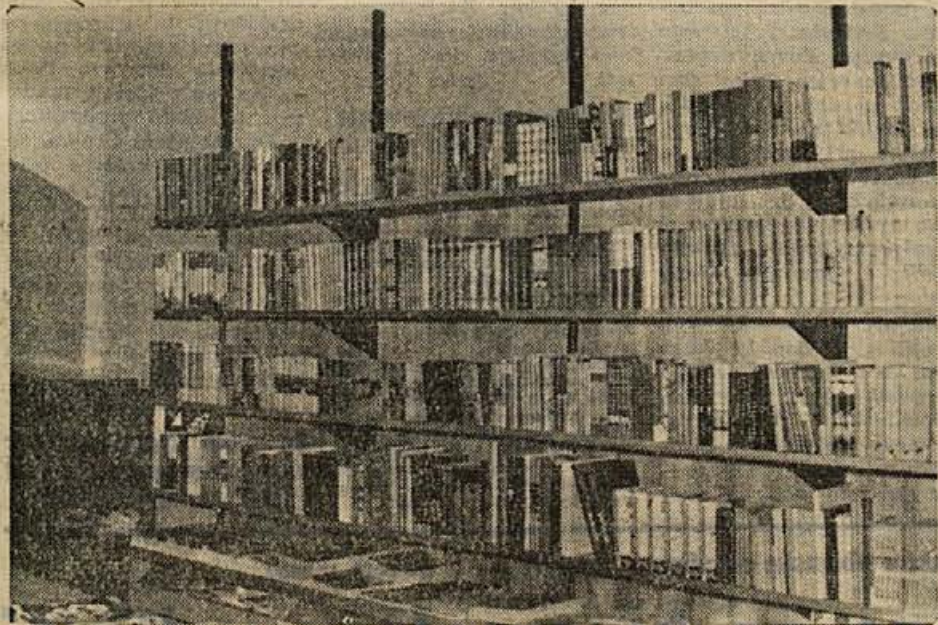
Predavanje dr. Emila Štamparja je resnično približalo Andrićevo umetnost tudi našemu dolenskem človeku, ki je s svojo ljubeznijo do lepote in pravice vselej rad posegal po knjigah trajne umetniške vrednosti, da se je ob njih ne samo razvedril, marveč tudi vzgajal v plemenitosti in ljubezni do bližnjega in domovine.

dm

Predlog: novi aktivni ZK

Ideološka komisija pri okrajnem komiteju ZKS je v preteklem tednu obravnavala nekatera vprašanja s področja idejno političnega dela članov ZK po III. plenumu CK ZKJ. Med ugotovitvami, ki so jih postavili na seji komisije, je bistveno nova predvsem ta, da so sklenili ustanoviti vrsto aktivov članov ZK, ki naj bi na občasnih posvetovanjih zbirali in obdelovali posamezne družbenopolitične pojave. Taki aktivni so lahko izredno pomembna oblika dela, saj lahko že v kalih pojavov odkrijejo idejne probleme in nanje opozore vodstva. Komisija je sklenila predlagati, da bi ustanovili naslednje aktivne:

aktiv komunistov iz organov samoupravljanja v gospodarstvu, aktiv mladih proizvajalcev, aktiv tehnične inteligence, prosvetnih delavcev s področja kulture, prosvete ter telesne vzgoje, aktiv ekonomistov in aktiv zdravstvenih delavcev.

Takole so urejeni novi prostori knjižarne in papirnice v Brežicah. Škoda le, da je zdaj v lepem lokalu vse prenatrpano, ker manjka podjetju še prostor, ki mu je sicer obljubljen in v katerem bodo uredili razen knjižarne tudi prikupno čitalnico

Člani okrajnega sveta za telesno vzgojo so za zadnji seji obravnavali stanje telesne vzgoje po naših šolah in v družbenih organizacijah ter o predlogu Okrajne zveze za telesno kulturo, da bi v Novem mestu ustanovili srednjo šolo za telesno vzgojo.

Posebej so analizirali stanje šolske telesne vzgoje, ki potrebuje največ pomoči, saj je osnova vse telesne kulture. Naloga šolske telesne vzgoje ni samo v razvijanju miselnosti mlade generacije, temveč tudi v skrbi za vsestransko izoblikovanje človeka.

Ugotovljeno je bilo, da se je pouk telesne vzgoje po naših šolah kljub težkim delovnim pogojem izboljšal. Učitelji si prizadevajo, da bi imeli učenci čimveč korist od pouka telesne vzgoje, in če je le mogoče, so take ure na prostem v svežem zraku. Trudijo se, da bi bil pouk čim pestrejši in učinkovit, čeravno imajo na razpolago le skromne naprave in pripomočke. Samo devet šol v okraju ima lastno telovadnico, 14 šol pa uporabljata telovadnice telesnovzgojnih društev »Partizan« in dvorane združenih in kulturnih domov. Nekateri gostujejo celo v kino dvoranah. Sicer je prostor na razpolago, vendar ni primeren za pouk telesne vzgoje. Po osvoboditvi smo v našem okraju zgradili več rovin šol, vendar vse brez telovadnic. Med sklepi, ki so jih napravili člani sveta, je tudi ta, da se morajo pri vseh večjih šolah istočasno graditi tudi telovadnice (Trebneje, Sentjerne).

Tudi igrišče primanjkuje, saj jih je komaj 76. Pozdravljamo akcijo pionirskih športnih igrišč v letu 1962, ki bo skušala uresničiti zamisel, da bi imela vsaka šola svoje igrišče.

Prav tako si moramo prizadevati, da bi na vseh šolah ustanovili šolska športna društva.

Glede finančnih sredstev za nabavo učil za telesno vzgojo pa je stanje zelo kritično, posebno zadnji dve leti, saj nekateri šole niso v tem času prav nič kupile. Za nabavo telovadnega orodja in drobne opreme je imelo 44 osnovnih šol v minulem šolskem letu na razpolago 323.535 din ali povprečno

vsaka šola 7334 din. V glavnem so to bili zneski od 2000 do 6000 din, tako da na nekaterih šolah niso mogli kupiti niti žoge. Z novim načinom finansiranja v šolstvu, pričakujemo, se bo stanje izboljšalo.

Vsa izvenšolska telesna dejavnost se v našem okraju v glavnem odvija v društvi Partizan ter v športnih društvih. S številom društev, zlasti pa s številom članstva ne moremo biti zadovoljni. V več

SREDNJA ŠOLA ZA TELESNO VZGOJO V NOvem MESTU?

krajih telesnovzgojne dejavnosti sploh ni, čeravno je dosti mladine. V društvih pa je največ šolske mladine, vse pramalo pa delavske in kmečke. Te napake bodo morale odpraviti občirske zveze za telesno kulturo, ki smo jih zadnje leto ustanovili.

Temeljno vprašanje za vso našo telesnovzgojno dejavnost pa so kadri, posebno kadri za popolne osnovne šole. Ne potrebujemo samo telesnovzgojnih učiteljev, temveč tudi strokovnjake za društva, občinske zveze in tudi za vse večje delovne kolektive, kjer goje telesno kulturo. Skupno imamo samo 13 strokovnjakov, usposobljenih za pouk na šolah in za delo v društvih. Prav pomanjkanje strokovnjakov za telesno vzgojo je privedlo Okrajno zvezo za telesno kulturo do zahteve, naj se v Novem mestu ustanovi srednja šola za telesno vzgojo.

V Sloveniji imamo že dve srednji šoli: v Mariboru in Murski Soboti. Med našo mladino je veliko zanimanja za ta študij in vsi vemo, da mnogim, ki so končali osnovno šolo, nismo mogli nuditi nadaljnje ga izobraževanja v tej smeri. Pouk na taki šoli traja štiri leta. Dijaki imajo poleg splošno izobra-

ževalnih predmetov, ki so v glavnem isti kot na gimnaziji, še strokovno teoretične in praktične predmete. Šola naj bi obstajala 5 let, da bi vzgojila okoli 70 strokovnjakov za šole, za občinske zveze in za potrebe delovnih kolektivov. Največje pomanjkanje takih strokovnjakov je na popolnih osnovnih šolah, ki v glavnem nimajo nikogar, ki bi bil res usposobljen za pouk telesne vzgoje. Tudi vsaka občinska zveza bi potrebovala za svoje delo strokovnjaka, absolutna te šole, prav tako okrajna zveza za telesno kulturo.

Ne letošnjih delavskih športnih igrah, ki so bile množično izvedene prav v novomeški občini, se je pokazalo, kako nujno bi delovni kolektivi potrebovali sposobne kadre. Marsikomu se zdi, da je tak strokovnjak nepotreben, čeravno jih imajo po državi že vsi večji kolektivi, saj se posledice njihovega dela kažejo tudi v večji storičnosti delavcev in uslužbencev. Ti referenti za telesno vzgojo opravljajo mnogo koristnih nalog; ugotavljajo, kaj delavce pri delu najbolj utruja, katera poklicna bolezen ali deformacija zaradi dela nastopajo, kateri gibi in drže so pri poklicih najpogostejši, katere psihološke slabosti so pri delavcih največkrat ovira za uspešno delo. Razen tega pa skrbijo za izvedbo raznih tekmovanj v kolektivu ter za zdravo rast delavcev in uslužbencev.

Seja sveta je bila zadnja pred združitvijo svetov. Mislimo, da je svet za telesno vzgojo doslej opravil vse naloge, ki si jih je zadal, kar je potrdila tudi analiza, napravljena v zveznem merilu. Tudi naš svet je popolnoma podobne naloge uspešno reševal.

Ob združitvi svetov za prosveto in kulturo s svetom za telesno vzgojo naj bi nasledov novega sveta dopolnili, da bi se glasil: Svet za prosveto, kulturo in telesno vzgojo. V tem svetu pa naj bi bili vsaj trije člani, ki bi skrbeli za telesno vzgojo, ker bo svet le na ta način lahko reševal vse naloge, ki so v zvezi s telesno kulturo v našem okraju.

JOŽE GLONAR

Govorijo delegati iz našega okraja

Čas, v katerem bo delal sedmi kongres slovenske mladine, je čas, ko mladi ljudje že zanjejo uspehe na vseh področjih družbene dejavnosti in upravljanja. Če je bilo na VI. kongresu 1957 v Celju največ govora o tem, kako nemogoče je delati, če ni prostorov, je naloga VII. kongresa bistveno drugača: mlademu človeku je treba povsem zagotoviti in določiti mesto v družbi, proizvodnji, upravljanju, v šolskih in drugih skupnostih, skratka povsod tam, kjer se mladinec udejstvuje in kjer samostojno razpravlja o svojih problemih. Razvoj je šel toliko naprej, da tudi niso več potrebna vprašanja, kje naj se mladina udejstvuje. Vprašanja, ki jih je treba dandanes reševati, so bistveno drugačna kakor tista, o katerih je razpravljala kongres v Celju. Bržčas bo med najvažnejšimi razpravami na VII. kongresu to, kako vskladiti razvoj mladinske dejavnosti z dosežki enoletnega obdobja vsega gospodarjenja. Novi zakoni in odnosi se uveljavljajo vseh povsod, zato bi bilo nemogoče mladinsko dejavnost in vlogo mladine pojmovati kot pasivno, izločeno področje.

VII. kongres Ljudske mladine Slovenije bo 26. in 27. januarja v Kranju. Iz novomeškega okraja se bo kongresa udeležilo 23 mladincev in mladink, mladih proizvajalcev in upravljalcev. Obiskali smo nekatero med njimi, da bi povedali, kaj menijo o kongresu oziroma o katerih vprašanjih bodo razpravljali v Kranju.

Hočemo odgovor: koliko časa še?

Milan Bratuš, predsednik mladinskega aktivna v IMV; — V Novem mestu je veliko podjetij, ki niso rešila vpra-

Mladino trebanjske občine bo zastopal tudi delegat Franc Vovk

šanja prehrane zaposlenih. Menim, da mora imeti vsak proizvajalec vsaj toplo malico med delovnim časom, saj to njegovo delavnost samo povečuje. Čudim se tudi, da še ni urejena delavska menza, čeprav že vsi čakajo, da bi se abonirali. Torej se podjetja premalo zanimajo za svoje delavce. Na drugi strani je odprto stanovanjsko vprašanje. Delavci se vozijo iz nabolj oddaljenih krajev, kar njihov delovni učinek samo zmanjšuje. Več stanovanj za delavce, ki naj jih ne gradijo le podjetja, ampak tudi komuna! Hočemo odgovor, koliko časa bomo še o tem govorili!

Pomoč vaškim aktivom!

Valentin Humer, predsednik občinskega komiteja LMS Novo mesto:

— V občini je 82 mladinskih aktivov. Ker jih je večina na podeželju, morajo imeti res sposobna vodstva. Večkrat se vaški mladinci sprašujejo, kje je njihovo mesto, kaj naj delajo in podobno. Zato moramo skrbeti, da jim najdemo take oblike

Metliški komite LMS je sprejel več važnih nalog za 1962

Čeprav je bil občinski komite LMS izvoljen že na letni konferenci v decembru, je bila prva seja novizvoljenega komiteja šele prejšnji teden.

Na seji so izvolili novega predsednika komiteja; to je postal dosedanji predsednik aktivna iz Novoteksa tov. Ivan Jerina. Ravno tako so izvolili več komisij, da bo delo komiteja lahko uspešno. Odslej bodo imeli pri komiteju naslednje komisije: Idejno-vzgojno, za

delo, ki jih bodo zadovoljile, oziroma združevale. Vsestranska pomoč, ki jo vaški mladinci od komiteja upravičeno pričakujejo, bo tudi merilo naših sposobnosti.

Omenil bi tudi vprašanje kadrovanja. Znano je, da je občinski komite odskočna deska za kadre. Zato se neprestano menjajo predsedniki in drugi člani sekretariata. Vsako leto se pojavlja isto: starejši gre, mlajši, neizkušen pride. Pri kadrovanju še premalo gledamo na politično zrelost novih aktivistov, ki jih dobimo predvsem v vodstvih aktivov.

Glas mladih se uveljavlja

Marija Mihelič, sekretarka okrajnega komiteja LMS Novo mesto:

— Uspehi, ki jih lahko zasledimo med dvema kongresoma, so nedvomno rezultat boljših oblik mladinske dejavnosti, kakor tudi odločnejšega glasu mladih, ki se uveljavljajo. Povsod so bile zastavljene take oblike dela, ki so v večini primerov mobilizirale vse mladince. Zato bo naloga kongresa, da razišče pot do še večjega uveljavljanja mladega človeka na vseh področjih družbenega in političnega dela. Predvsem naj bi analiziral vzroke, ki so zavirali uveljavljanje nekaterih novih pobud. Vsekakor pa stoji ob strani še vedno nerešeno vprašanje izobraževanja mladega človeka v raznih poklicih.

Včasih je vzrok neuspehov nezanimanje mladine

Maks Unetič, predsednik občinskega komiteja LMS Videm-Krško:

— Lani smo uvedli novo obliko dejavnosti mladine v proizvodnji — proizvodne

Novi predsednik občinskega komiteja LMS v Metliki je Ivan Jerina

delovne aktivne, družbeno dejavnost in komisijo za vajensko in delavsko mladino.

Veliko mladine je še vedno izven organizacij, zato so sklenili, da bo potrebno to mladino vključiti in pritegniti v aktivne s prestrejšimi oblikami dela. Ustanovili bodo tudi več novih aktivov, tako na Jugorju, Grabrovcu in Podzemlju. Dostaj je bil le en šolski aktiv. Ker šolskih aktivov na Suhorju in Podzemlju ni, jih bodo ustanovili. Jad

konference. Njihov namen je seznanjati mladince z razvojem in s problemi podjetij, s proizvodnjo, z načini delitve čistega dohodka in osebnih dohodkov in s stanjem na tržišču. Proizvodne konference smo vpeljali v »Celulozi«, a se niso uveljavile. In zakaj niso zaživele? Glavni vzrok je nezanimanje mladine za probleme, ki seveda iz-

Valentin Humer je delegat novomeške mladine

vira iz nepoznavanja problematike in raznih novosti. Tu so še polproletarci, ki so v prostem času zaposleni z obdelovanjem zemlje in drugimi deli na domačijah. Vsekakor bo moral kongres načeti taka vprašanja in dati tudi napotke, kako jih je treba reševati.

Mladina odhaja iz občine

Franc Vovk, predsednik občinskega komiteja LMS Trebnje:

— Resnica je, da mladina odhaja iz občine v druge komunne in okraje. Nedvomno je temu vzrok premajhna možnost, da bi se mlad človek lahko zaposlil v bližini doma. V trebanjski občini je še silno malo narejenega, da bi mladino lahko obdržali doma; tako se vozi drugam vsak dan nad 30 mladincev, ki živijo v svoji občini, dohodek pa ustvarjajo drugje.

Dnevne selitve mladih otežkočajo tudi redno dejavnost mladine. Težko je mlade ljudi, ki odhajajo v zgodnjih jutranjih urah in se vračajo pozno zvečer, dobiti skupaj, pa naj bo sestanek še tako zanimiv in pester. Čeprav si

vsil prizadevamo, da bi se stanje izboljšalo, za zdaj še ne kaže na bolje. Navsezadnje nimamo niti svojih prostorov, kar je zlasti za našo občino težak problem.

In kaj bi povedali ostali?

Težko je na tako majhnem prostoru napisati vse, kar bi želeli povedati vsi delegati in o čemer mislijo razpravljati na kongresu. Vseeno se da iz teh skromnih, bežnih zapisov razbrati glavni problem, o katerem bo podal zaključno besedo kongres:

Kljub napredku in pogostemu uveljavljanju mladih ljudi še vedno ni odrejena vloga mladega proizvajalca in upravljalca. Na drugi strani še nismo slišali besede mladincev na fakultetah, dijakov na gimnazijah in drugih srednjih šolah, predstavnikov šolskih, domskih in drugih skupnosti. In kaj bi ti povedali? Nedvomno bi skoraj vsi spregovorili, kako malo se še sliši njihov glas, pa čeprav gre za probleme, ki jih samo oni najbolj poznajo. Drži pa tudi, da je prav ta mladina še preveč nezainteresirana za dogajanja, sredi katerih živi.

Naš dom strokovnih šol

V začetku šolskega leta je v Novem mestu prišlo do reorganizacije internatov. Dekleta iz dijaškega doma na Kapitlju so se izselila, vanj pa smo se vselili fantje iz dijaškega doma v Smihetu. Veseli smo bili novega doma, čeprav je bil neurejen. Takoj smo prišli za delo in uredili spalnice, učilnico ter druge prostore, pri čemer nam je pomagala prefekta tov. Kobetova. Zdjaj je internat tako urenjen, da je res naš drugi dom, gojenci pa smo dobili v prefekti drugo mater.

Na prvem sestanku smo izvolili odbor domske skupnosti in si razdelili delo po skupinah; te so: higienska, disciplinska, fizikalna, kulturno-prosvetna in ideološko-politična. Poleg zadnje je zelo aktivna tudi

»Podpisani se obvezujem...«

V Crnomlju se je 29. novembra pričel pouk na mladinski politični šoli. Šola je v začetku obiskoval 53 mladih ljudi, vendar se je število slušateljev zmanjšalo na 18. Občinski komite LMS je zaradi precejšnjih stroškov moral letos pričeti iskati nove slušatelje, hkrati s tem pa je nastal problem, kako naj ti nadoknadijo zamujena predavanja. S težavo so našli 20 mladincev, ki se bodo pridružili desetorici, ki šolo obiskuje od začetka. Novi slušatelji si bodo pomagali s skripti, nekaj predavanj pa bo treba ponoviti.

V vseh kolektivih je bilo dokaj nerazumevanja za tiste, ki so se v šolo prijavili. Delo v več izmenah je marsikje prav po nepotrebnem povzročalo »težko premostljivo oviro«. Iz »BGRADA« in »KOVINARJA« bi se prav lahko prijavilo več mladincev, pohvaliti pa je treba »BELT«, ki pošilja v šolo kar 25 mladih proizvajalcev, vrh vsega pa je 10 slušatelj, ki zvesto obiskujejo pouk že od začetka, prav tako iz Belta.

Dokaj žalostno je, da je vsak mladinec, ki se je odzval ponovnemu vpisu, moral na občinskem komiteju LMS podpisati izjavo, s katero se obvezuje povrniti stroške, če ne bo šole obiskoval. Tak način je bil na nesrečo edini izhod v sili!

Vsiljujeta se dve vprašanji: zakaj so mladi ljudje prenehali obiskovati pouk in pa: mar res ne čutijo potrebe po političnem izobraževanju?

Mladi Crnomalci naj skušajo najti odgovor na ti dve vprašanji na svojih sestankih in v klubih mladih proizvajalcev. Temeljita razprava o tem gotovo ne bo škodila! Življenje je tako pestro in raznoliko, vsak dan prinaša prav mladeru človeku nova vprašanja, ki terjajo odgovor, za vsak odgovor pa je potrebno znanje!

Za konec se to: če so bila predavanja dolgočasna, kot trde nekateri, bi lahko vodstvo šole na to opozorili dostojneje, kot da so zgolj prenehali hoditi v šolo!

30 novih učencev v Dragatušu

4. januarja se je pričela v Dragatušu večerna politična šola. Slušatelj je 30, med njimi so člani ZK pa tudi kmetje, delavci in uslužbenci. Z 18 predavanji bodo posredovali slušateljem sledeče teme: osnove marksizma, o socialistični, morali, gospodarstvu pri

nas in v svetu, osnove politične ekonomije, družbeni razvoj na Vzhodu in Zahodu, vloga nerazvitih dežel, elementi in perspektiva socializma v svetu, nagrajevanje po delu in delitev dohodka med podjetjem in družbo, razvoj kmetijstva in socialistična politika na vaši, komunalni sistem v naši družbi, družbeno upravljanje, vloga zavestnih sil, Zveza komunistov in SZDL — njuna vloga in pomen v mednarodnih odnosih.

Predavanja bodo enkrat na teden po 3 do 4 ure. V štiriurnem predavanju bodo obdelali po dve temi, naslednjič v triurnem pa eno temo, ena ura pa bo posvečena razpravi. Pouk bo končan v marcu, predavali pa bodo predavatelji iz Dragatuša in Crnomlja.

Pobudo za večerno politično šolo sta dali osnovna organizacija ZK in krajevna organizacija SZDL v Dragatušu, idejni vodja šole pa je tov. Stane Zula. Pohvalnemu primeru iz Dragatuša naj čimprej sledi organizacije v ostalih krajevnih središčih.

Ob vsaki spremembi naslova nam sporočite svoj stari in novi naslov!

Zapiski z občinske mladinske konference v Novem mestu

Glas, ki ga ne bi smeli preslišati

»Zavedamo se, da smo mladi, vendar si bomo svojo prihodnost tako uredili, kakor je nam prav.« Te besede, ki jih je v razpravi na mladinski konferenci novomeške občine (17. decembra v Novem mestu) povedal mladinec iz Sentjerneje, so bile spodbudno vodilo za delo konference kakor tudi napotek za delo mladine do prihodnje konference. O uspehih in problemih preteklega dela in o načrtih pa so mladinci sami govorili.

Milan Bratuš: Mladini so potrebni klubi mladih proizvajalcev. V njih bi morali razpravljati o delavskem samoupravljanju, delitvi dohodkov in o drugih problemih. Videti je tudi, da vse premalo poznamo razvoj svojega podjetja, n. pr. IMV, zato nas pojavi v njih velikokrat tudi iznenadilo.

Anica Brudar: V »Krkia« je bil mladinski aktiv ustanovljen že pred šestimi leti. Vsi smo z vsem seznanjeni. Zakrivanja ni. O delitvi dohodka po ekonomskih enotah je zlasti mladina veliko razpravljala.

Jože Kavšek: V klubih mladih proizvajalcev in na proizvodnih konferencah, ki žal še niso zaživele, bi morali razpravljati tudi o notranjih odnosih v kolektivih.

Janko Saje: Ko že govorimo o klubih, bi poudaril, da se vedno bolj uveljavljajo mladinski klubi. Lep primer je Mladinski klub v Novem mestu.

V mestu in na podeželju smo organizirali že veliko prireditev. Potrebno je sodelovanje z dejavnostmi drugih organizacij, zlasti če gre za večje prireditve.

Gabrijel Obrekar: V Mirni peči smo spet začeli delati šole tedaj, ko smo dobili klub in televizor. Ne razumem pa, zakaj so pri nas zaprli dvorano v prosvetnem domu prav tedaj, ko smo hoteli igrati.

Anton Kotar: V obratu IEV v Sentjerneje je med zaposlenimi okrog 60% mladincev. Živahno je športno življenje in množično sodelovanje na proslavah. Boriti smo se morali, da bi bili zastopani v delavskem svetu.

Jože Golob: V Birčni vasi smo uredili knjižnico s prispevki mladincev. Sami smo kupili tudi električni gramofon. Ugled kazi le bivši blagajnik našega aktivna, ki je na lepem prenehal biti blagajnik in odnesel ves denar iz blagajne. Proti takim bo treba najodločneje ukrepati.

Marija Mihelič: V kolektivih in šolah ni mladih komunistov. V ZK bomo morali predlagati vse najboljše mladinske aktiviste. — Skrbeti bomo morali za to, da mladina ne bo samovoljno zapuščala kolektivov, češ da gre v brigado. Boriti pa se moramo proti primerom, ko podjetja mladincem ne izplačujejo osebnih dohodkov za razdobje, ko so v mladinskih delovnih

brigadah. V brigade bomo pošiljali samo najboljše mladince.

Rado Faleskini: Dejavnost šolskega aktivna na novomeški gimnaziji je zasnovana na zastarelih principih. Smo za mladinske ure in moralno-politično vzgojo. Vprašanje so predavatelji. Če bi jih morali plačevati dijaki sami, bi mladinski polet to samo zavrilo.

Slavko Pavlin: Šolske skupnosti ne delajo. V reorganizaciji šolstva in urejanju novih odnosov v družbeni skupnosti bi moralo priti tudi do sprememb v odnosih dijakov do učiteljev in obratno. Šolska skupnost naj ne bo samo »žandar« za dijake, ampak naj bolj razpravlja o pohajkovanju gimnazijcev po kavarnah in gostilnah. Vsekakor bi bile šolske, zgolj administrativne kazni za reševanje takih primerov neuspešne.

V razpravi so govorili tudi gostje, predvsem predstavniki oblasti in političnih ter družbenih organizacij. Vsekakor pa so mladinci pogrešali predstavnike delovnih kolektivov, tiste ljudi, ki so bili večkrat omenjeni v razpravi. V glavnem je konferenca uspela, dasiravno je več vprašanj obdelala hitro, površno in le načelno. Kaže, da se tudi mladina novomeške občine zaveda nove vloge v sedanji družbeni stvarnosti. Nov občinski komite bo moral prav tej vlogi posvetiti največjo pozornost.

I. Zoran

Šport ali ples - igrišče ali kino?

ŠAH: Novomeščani drugi v Domžalah

Spet smo na pragu novega leta in s tem nove športne sezone. Za nami ostaja leto pomembnih uspehov. Vsi ti uspehi pa se ne morejo meriti le s športnimi merili - s stoperico, metrom, kilogrami in razmerji doseženih in prejšnjih golov ter točk.

Preteklo leto je posebno pomembno za vse naše telesno-kulturno gibanje prav zato, ker je bila naša telesna kultura v lanskem letu vključena v mehanizem komunalnega sistema. Vključena je bila v sistem, v katerem vedno bolj dobiva svoje pravo mesto in pomen.

Rezultati tega so marsikje že vidni. Materialna osnova postaja vedno močnejša, ker naša skupnost pozna vlogo in pomen organizacij za telesno kulturo. Tudi objektov je vedno več, vzgaja se nov strokovni kader, vzporedno s tem pa se

Toda Boris noče. Vseeno tudi on večkrat popoldne pobegne s doma. V roki ima okrogel predmet, ki pa ni žoga. Predmet je ploščat. To je nova gramofonska plošča. Novi Pat Boone, Domenico Mondugno, Perry Como, Presley ali Luis Armstrong. Nekje bo poslušal mamljiv jazz in najnovejšo popevke. Nato bo šel v kino. Vrtiljog namreč novo kriminalko. Izgubil bo vse popoldne, in ko ga bo oče zvečer zaradi tega karal, bo Boris znova in znova objubiljal: »Ne bom več!« A vedel bo, da laže...

NI SPONTANEGA ZANIMANJA

Zivimo v precejšnji zablodi, če mislimo, da se mladina še vedno tako zanima za šport kot pred desetimi leti. Opažamo, da je glasba modernih ritmov skupno s filmi bizarne vsebine vse bolj zavladala v domišljiji mladine. Spontanega zanimanja za gojenje športa je vedno manj - zlasti med dijaško mladino. Zato pa je treba ustvariti pogoje, da bo šport za mladino bolj privlačen, da ga bo tudi dijaška mladina začela množično gojiti.

Ce bomo uspeli otroku pravčasno vcepiti zanimanje za šport, če ga bomo vodili na športne prireditve, potem bo še šlo. Kasneje pa bo težje. Lahko se bo pojavil tudi odkrit odpor!

Včasih so starši gledali na šport po strani, češ da je škodljiv, da prinaša polomljene noge itd. Šola je zelo skopuško delila »fizikuro« svojim učencem in dijakom. Prepovedovala je celo članstvo v športnih organizacijah, toda vseeno - športnega udejstvovanja, organiziranja in neorganiziranega je bilo med mladino precej.

Je mogoče to tolikratiti tako, da je prepovedan sad slajši? Ali da so poljane, travniki, uloge in parči bolj privlačni? Mogoče je vzrok tudi v tem, da takrat še ni bilo filma in televizije ter radija. Mogoče pa je vzrok tudi v tem, da so se okus, ravade in nagjenja spremenili.

Sicer pa vse še ni izgubljeno. »Bolezen« še ni prerasla v epidemijo. Važno je, da uvidimo nevarnost in da pričujemo organizirano borbo za pritegnitev mladine v telesnokulturne organizacije. Ponekod v tem pogledu žanjejo lepe uspehe, druge pa se žal zadovoljijo le s suho upotovitvijo: čas je kriv. Mladina se je spremenila. Ne kaže dovolj zanimanja.

KAJ NAJ STORIMO?

S tem vprašanjem se zlasti v večjih mestih že dalj časa ukvarjajo. V drugih državah pa tudi ponekod pri nas - zlasti na podeželju, kjer ni telesnovzgojnih organizacij ali pa so šibke - so se pojavili primeri, da je cerkev uporabljala šport kot vabo za mladino! Bilo je dovolj žog, loparjev, smuč, košev in celo boksaških rokavic. Vse to je vabilo in privlačilo.

Ubogi šport! Ponekod še sam močna vaba, pri nas v mestih pa je že prišel v položaj, da išče nove prijeme - magnet, ki bodo privlačevali mladino.

In kje naj ta magnet najdemo? Predvsem v samem športu! V boljših pogojih, v novih igriščih, rekvizitih itd.: Zivljenjski standard se nenehno dviga, zato je nujno, da se dvigne standard tudi na športnem področju. Oče se je že zadovoljil s travnikom in ceste, z improvizirano slačilnico, a sin že zahteva urejeno igrišče in topel tuš. Star rek: Časi se spreminjajo in mi se spreminjamo z njimi veda še vedno, toda v našem primeru bi se moral drugi del izreka glasiti: »in mi se moramo spreminjati z njimi!«

Prav tako je treba iti z navadami časa, v katerem živimo. Če sta moderna glasba in popevka v središču pozornosti mladine, zakaj ju ne bi sprejeli? Ni slučajno, da se na športnih igriščih pojavlja zabavna glasba kot uvod v športni program in za izpopolnitev včasih precej dolgočasnih odmorov. Na nekaterih športnih prireditvah pa postaja glasba celo enakopraven partner v programu (drsanje na ledu, na kotalkah, množični zletni nastopi itd.).

Seveda bomo našli tudi druge metode, ki bodo privlačevali. Važno je le to, da spoznamo potrebo, da moramo tudi šport »oblačiti« v boljše oblačila, da moramo skrbeti za vedno boljše pogoje, ker se bo le tako zanimanje večalo.

Fr. Mikec

Na polfinalnem moštvenem šahovskem prvenstvu v Domžalah so nastopili Koper kot prvak koprškega okraja, Domžale - prvak ljubljanskega okraja, Zalec - prvak celjskega okraja in Novo mesto kot prvak novomeškega okraja.

V prvem kolu so Novomeščani premagali Zalec z visokim rezultatom 6:2. Čeprav je Zalec majhen kraj, ima zelo agilno šahovsko društvo, ki bo letos poleg ostalih prireditev organiziralo tudi tradicionalni republiški turnir mest.

V borbi za prvo mesto sta se srečali moštvi Domžal in Novoga mesta. Čeprav so se lani vsi trije dvoboji med navedenima moštva korčali neodločeno - dvakrat 2:2 in enkrat 4:4, se v tem dvoboju tradicija ni ponovila in novomeški ekipi ni uspelo obdržati neodločenega rezultata. Za Domžale so nastopili poleg nekaj domačinov tudi igralci iz Ljubljane, eden celo iz Maribora, ki v Domžalah ne žive, so pa člani šahovskega društva Domžale. Po kategorijah so Domžalčani znatno višji od Novomeščanov, saj so v svojih vrstah imeli enega mojsirskega kandidata in 5 prvokategorikov, medtem ko so pri Novomeščanih nastopili le 3 prvokategorniki. Kljub temu je le malo manjkalo, da rezultat ni ponovno ostal neodločen. Posamezni rezultati dvoboja: dr. Golež 0:1, Plavčak 0:1, Škerj: Vavpetič 0:1, Radovanovič: Ivaičič 0:1, Sitaru: Brglez 0:1, Penko: Horvat 1:0, Bartolj: Hren remi, Kranjc: Laznik remi, Gajski: Zupančič 1:0.

Ker so Zalečani premagali Koper s 3:3, je vrstni red ekip naslednji: 1. Domžale, 2. Novo mesto, 3. Zalec, 4. Koper.

Slavko Sitar

Šahovski turnir v Radencih ob Kolpi

6. januarja je bil v Radencih ob Kolpi šahovski turnir za mesec januar. Mladinci, pionirji in ostali so se zanj zelo nastopili.

Šah v Sevnici

Mladinska organizacija Splošnega trgoveškega podjetja v Sevnici je organizirala sindikalno šahovsko prvenstvo podjetja. Prijavilo se je 14 šahistov, vendar jih je igralo samo deset. Turnir je bil zelo zanimiv, saj so igrali po Bergerjevem sistemu in je bilo odigranih precej iger. Zal pa se niso vsi držali turnirskih disciplin. Koli dobro je igral Stančo Soba, ki je premagal vse nasprotnike in osvojil naslov šahovskega prvaka v podjetju.

Rezultati: 1. Stanko Soba 9 točk, 2. Karel Zlender 7, 3. do 7. Tinca Česnjevar, Franci Vovk, Franci Hribar, Ernest Lužar in Ivan Zelič po 5 točk, 8. Jože Imperl 2, 9. in 10. Hinko Fric in Milan Krešo po 1 točko.

Janko Blas

dvigati tudi množičnost in kvaliteta kot posledica množičnosti. Zal pa se pri naši mladini - pravzaprav samo pri določeni plasti naše mladine - zadnja leta opažajo prvi znaki nevarne »bolezni«, ki bi z nadaljnjim širjenjem lahko postala resna ovira za naš šport. Tu nimamo v mislih množičnega športa, ampak predvsem vrhunškega. Kot je bilo že večkrat poudarjeno, si telesne kulture ne moremo zamisljati brez vrhunškega športa, brez vrhunskih tekmovalcev.

»Kvaliteta ne predstavlja samo stanja in napredka telesne kulture, temveč je tudi naravna posledica splošne ravni družbenega razvoja in potreb človeka« - pravi resolucija lanskega slovenskega kongresa telesne kulture.

Po tem bo marsikdo vprašal, kakšna naj bi bila ta »bolezen«. Zaenkrat je še precej redka, nevarno pa je bilo, ko bi se razširila. »Bolezen« se že pojavlja v večjih mestih, poznamo pa tudi primere iz Novoga mesta.

Predvsem gre za neko čudno komodnost dela mestne mladine - v glavnem dijaške. Šport jo sicer zanima in privlači, toda število tistih, ki se aktivno bavijo s to ali ono panogo in hočejo v njej doseči uspehe, ni takšno kot bi želeli. Posebno, če upoštevamo, da so pogoji za gojenje večine športnih panog vedno bolj ugodni in da šport in telesna vzgoja privlači vedno več ljudi.

Kje je vzrok? Verjetno v tem, da je dandanes za vrhunске uspehe v športu treba vložiti veliko večje napore kot kdaj prej in da se je treba marsikomu odreči, kajti vrhunski športnik mora živeti skoraj asketsko življenje. Brez dvoma bo držalo tudi to, da je vzrok v občutno izboljšanjem življenjskem standardu, v razvoju tehnične in v tem, da je dandanes področje privlačnih stvari za mladino precej širše kot na primer pred desetimi leti in prej.

Marsikdo se sedaj bavi s to ali ono panogo le toliko, kolikor se mu »ljubi«. In če se izkaže, da je talent, da bi lahko dosegel pomembne rezultate, zastopal svojo šolo, društvo, mesto, okraj ali še kaj več - ga vse to ne zanima. Zakaj bi se trudil? Raje gleda in občuduje druge, ki »garajo«, da bi dosegli uspeh in dober rezultat.

Ta lagodnost (ne vem, kako naj bi to točno imenoval), je pri nekaterih plasteh mladine že precej pogostna. To je »bolezen«, ki z zdravstvenega stališča ni nevarna, pač pa s športnega. Če se bo preveč razširila in če je ne bomo znali pravčasno zatreti, se lahko zgodi, da nam marsikateri talent propade. In kakšen bo potem naš množični šport, če mladina ne bo imela vzornikov v Cerarju, Silbarju, Danevu, Farmi, Zirovniku itd. Kdo jo bo navduševal za šport? Koga bo posnemal?

DVE ZGODBI

Fant je kradoma zapustil hišo. To ni bilo težko. Oče je, utrujen od dela, po kosilu malo zadremal, a mati je posprav-

ljala v kuhinji. Pod srajco je nekaj skrival. Nekaj okroglega. Bila je to stara očetova nogavica, napolnjena s starimi krpami in z žimo.

Ni bilo težko pobegniti od doma. Precej težje se je bilo vrniti po treh ali štirih urah odsotnosti, še ves omamljen in zasopel od igre. Da, danes so se oddolžili onim iz sosednje ulice za poraz pred dnevi. To krat so jih poštono »namahal« - kar s 6:2! In to brez upravičene enajstmetrovke po treh kothih!

Okroglega predmeta pod srajco ni bilo več. »Zoga« je šla v kose. Nič zato! Napravil bo novo, še boljše. A kaj bo rekel očetu? Kje je bil, zakaj je potel in prašen in zakaj podpiat na desnem čevlju tako izdajalsko zeva?

Fant je imel prav. Oče se je jezil: »Si igral tisti prekleti »fuzbal«? Moral se je zakleti, da ga ne bo več, toda vedel je, da laže.

Fant je lagal, ker ga je »fuzbal« kljub vsemu vedno bolj privlačeval. In ne samo »fuzbal«. Privlačile so ga domače »olimpiade« v parku in na ulicah, tekmovanja v piavanju preko reke, igre in telovadba v telovadnici. Oče se je znova in znova jezil, učiteljji so mu v šoli pretihli, toda vse je šlo po stari poti.

Ta zgodba je stara dva, tri, morda tudi štiri desetletja. Naš fant je morda sedaj že siv. Tudi on ima sina in, ko se spomni svojih otroških let, mu večkrat reče: »Boris, ti ugaja odbojka ali košarka? Hočeš tekmovaliv atletiki? Če želiš, te bom vpisal v mestno društvo, tam boš z vrstniki treniral in tekmoval - po mili volji.«

PIONIR zmagal v Kočevju

V nedeljo je novomeški Pionir gostoval na novem štiristeznem kegljišču, ki je bil pred kratkim dograjen v Kočevju. Pomnil se je z ekipo Kočevja v disciplini 8 x 200 lučjev. Domačini kegljajo šele dva meseca, vendar so nekateri njihovi igralci že zelo napredovali. Kočevje ima preko dve sto aktivnih kegljačev, pa tudi kegljišče je zasledeno vsak dan od dveh do polnoči. Iz te množice kegljačev bodo že prihodnje leto sestavili zelo močno ekipo. To je bilo prvo srečanje novomeških in kočevskih kegljačev.

Prva dva tekmovalca Filipič in Hren sta prinesla Pionirju vodstvo za 90 kegljev. Sajevec in Vuksinič sta kljub slabim rezultatom povečala razliko na 111 kegljev. V tretji seriji sta Juntez in Legiša z dobrima rezultatom povečala razliko še za 48 kegljev. Posebno je treba pohvaliti Junteza, ki je dosegel 806 kegljev. Kot zadnji so nastopili najboljši tekmovalci Vesel in Mrzлак za Pionirja in Vidmar in Henigman za Kočevje. Do zadnjih 50 lučjev so

bili vsi štirje tekmovalci izenačeni, šele nato sta oba Pionirjevca potegnili in premagala nasprotnike skoraj za sto kegljev. Mrzлак je dosegel tudi najboljši rezultat dvoboja - 834 kegljev. Vesel pa 805.

Rezultati: PIONIR 6196 (Filipič 760, Hren 767, Sajevec 732, Vuksinič 715, Juntez 806, Legiša 777, Vesel 805 in Mrzлак 834);

Štiristezno kegljišče v Kočevju

V okviru proslav 20-letnice ljudske vstaje so v Kočevju izročili svojemu namenu štiristezno kegljišče, ki je bilo zgrajeno lani ob pomoči delovnih kolektivov in drugih ter s prostovoljnim delom članov Kegliškega kluba Kočevje. Strokovnjaki so uvrstili kočevsko kegljišče v prvorazredno kegljišča.

KOČEVJE 5944 (Kočevar 704, Tušar 737, Oražem 722, Držek 704, Ščep 750, Držek II 783, Vidmar 768 in Henigman 774).

Nato sta ekipi odigrali še dve borbeni igr. V obeh je zmagal Pionir (335 : 305 in 307 : 239). Rezultat je nižji zato, ker sta obe ekipi igrali z osemimi tekmovalci. (en)

Priloge za Jugoslovanske pionirske igre v Vidmu-Krškem

10. januarja so se v Vidmu-Krškem sestali predstavniki občinske Zveze prijateljev mladine, občinske Zveze za telesno vzgojo in športnih organizacij. Na posvetovanju so se dogovorili o pripravah na letošnje Jugoslovanske pionirske igre. Izvolili so tudi poseben odbor, ki bo vodil akcijo. Njegova glavna naloga je bila, zbrati do 15. januarja prijave pionirskih odredov in ostalih aktivov, ki se nameravajo vključiti v akcijo in poskrbeti, da bo vsaka

organizacija sestavila svoj delovni program in ga do 20. januarja predložila občinski zvezi DPM. Na osnovi teh programov bo odbor sestavil enoten občinski delovni program. Za pionirje naj bi odbor organiziral smučarski tečaj na Bohorju. Odbor mora čimprej organizirati evidenco o zdravstvenem stanju otrok in telesni vzgoji ter si prizadevati, da se bodo v akcijo množično vključili tudi otroci. D. K.

Pretekli mesec je bila v Sindikalnem domu v Novem mestu letna skupščina okrajne zveze Društev prijateljev mladine. Razpravljali so predvsem o povečani skrbi za varstvo šolskih in predšolskih otrok. V okraju je še vedno dosti takih otrok, ki so v času, ko so njihovi starši zaposleni, brez vsakega varstva. Ponekod je v eni družini celo po več otrok, ki si morajo sami gospodinjiti. To je tudi vzrok, da se dostikrat zgodijo nesreče, ko neprevidni starši puščajo otrokom vžgalice, nože ali druge reči, s katerimi se v igri lahko poškodujejo. Ko se mati vrne z dela, se otrokom ne more posvetiti tako, kot bi bilo treba. Otroci tudi nimajo nikogar, ki bi jim svetoval pri učenju, dostikrat pa morajo paziti še na mlajše bratce ali sestrice.

Potrebno bi bilo že letos začeti z gradnjo pionirskih domov, kjer bi imeli otroci v času, ko so starši zaposleni, vso oskrbo, vzgojitelji pa bi jim pomagali pri učenju. Tu bi se otroci lahko udeleževali v raznih krožkih. Ugotoviti je treba, kje so taki domovi najbolj potrebni. Na skupščini je bil sprejet predlog, naj bi v okrajnem merilu organizirali posvetovanje o problemih varstva in varstvenih ustanov, o tem pa bi morali razpravljati tudi na zborih volivcev, v gospodarskih organizacijah in povsod, kjer so zainteresirani za bodoči kader. Dosedanje otroške ustanove bi morale opustiti staro obliko varstva od osme do trinajste ure ali od sedme do dvanajste, ker zaposlenim staršem ne ustreza. V novih stanovanjskih blokih bi morali nujno predvideti prostor za otroke, kjer

bi stanovanjske skupnosti organizirale varstvo. Vse te in še mnogo drugih problemov bodo morala analizirati društva prijateljev mladine ter jih reševati z ostalimi organizacijami.

Razen tega pa bi morali rešiti tudi vprašanje varstva otrok med počitnicami. Takrat, ko so zaprte šole, telovadnice in šolska igrišča, so zaprti tudi televizorji, v omarah so zaklenjene žoge in igrače, ki bi jih otroci lahko tudi v počitnicah uporabljali (seveda ne brez nadzorstva!).

POVEČANA SKRB OTROŠKEMU VARSTVU

»Blizu mesta je lesena baraka. V njej prebiva mati s petimi otroki in pri 27.000 din mesečnega dohodka. Pred kratkim, ko je deževalo, so se morali pokriti s platnom, da ni curjalo nanje...« Je povedala tovarišica, članica DPM. Obmolnili smo in vse nas je zmrzilo. Ali je prav, da o tem le govorimo in pišemo? Je prav, da zmeraj znova navajamo ta primer? Ali ne homo nekoč prav od teh otrok zahtevali, da bodo koristni družbi? Nas ne bo sram zahtevati tega, če jim ne bomo dali sončne in zdrave mladosti?

Pereče vprašanje so pri nas tudi vzgojne svetovalnice. Ze pri majhnem otroku moramo imeti posluš za to, da ugotovimo, s čim se najraje ukvarja. Ko to doženemo, nam ne bo

teško pomagati mu v tej smeri. Prav bi bilo, da bi spoznali, kaj ga veseli in otroka že zgodaj navdušili za ta ali oni poklic. Tako se bo kasneje laže odločil zanj.

Starši so dostikrat v zadregi, kako odpraviti otrokovo trmo, nezainteresiranost, površnost. Ne vedo, kako bi mu pomagali v njegovih težnjah, skrbih, razdvojenosti... Vzgojne svetovalnice bi takim staršem kar lahko pomagale z dobrih nasvetom. Prav tako lahko staršem pri vzgoji svojih otrok veliko pomaga revija OTROK IN DRUZINA. Člani Društev prijateljev mladine, spoznajte starše s tem koristnim branjem! Tu bodo v preprosti in zanimivi obliki našli nasvete najboljših vzgojiteljev in tako jim bo laže razumeti malčka, ki je komaj shodil, pa tudi otroka, ki že prehaja v puberteto. Naj ta revija postane učbenik za starše!

To in še marsikaj so se pomenili člani zveze društev prijateljev mladine na svoji skupščini. Velik je bil obračun njihovega dela, za naprej pa jih čaka še podvojeno število nalog. Prepričani smo lahko, da jim bodo kos, kajti vodi jih želja, dati mladini vse, kar je najlepšega.

Ob koncu zasedanja so člani sprejeli nov statut ter izvolili plenum in predsedstvo. Na predlog občinskih zvez DPM so bili odlikovani dolgoletni in najaktivnejši člani društev: Mira Mohar iz Sevnice, Vera Gorenc iz Mokronoga, Ljubinka Smrečnik iz Smihela, Terezija Pirc iz Leskovca pri Krškem ter Heda Mikolavčič iz Vidma-Krškega. Pismeno priznanje je dobila tudi občinska zveza DPM Videm-Krško. -db

vdušili. Domenili so se, da bo turnir vsak mesec, saj drugega športa zaradi pomanjkanja igrišč ne morejo gojiti. Na turnirju je igralo devet najboljših šahistov. - Rezultati: 1. Vinčko Kobe 7,6 točke, 2. Alfonz Sterbenc 7, 3.-5. Jurij Sustar, Jože Sterbenc in Jurij Kobe 4,5, 6. Vilko Sterbenc 3, 7. Zdravko Kobe 2,5, 8. Peter Rade 1,5 in 9. Slavko Wolf 1 točko.

KRATKE ŠPORTNE VESTI

Na ekipnem prvenstvu občine Novo mesto v namiznem tenisu, ki so ga priredili v počastitev dneva JLA, je med osmimi ekipami ponovno presenetljivo zmagala ekipa novomeške osnovne šole (pionirja Somrak in Gunde), ki je v finalnem dvoboju premagala Partizana (Turk, Picek) s 3:2! To je bilo največje preseženje tekmovalca, saj je Partizan nastopil v najmočnejši postavi. Najboljši je bil Somrak, ki je premagal Turka (2:1) in Picka (2:0). Tretje mesto je zasedel študentski klub; četrto gimnazija, peto JLA B lid.

Na Občinski zvezi za telesno kulturo Novo mesto smo zvedeli, da je bil v nedeljo 7. januarja v Novem mestu ustanek z novinarji Poleta, ki so med drugim sporočili, da Polet pripravila turnejo najboljših športnikov po Sloveniji. Samostojna prireditev na kateri bodo nastopili najboljši športniki Slovenije, na čelu z evropskim prvakom v orodni telovadbi Miroslav CERARJEV, bo koncem januarja ali v začetku februarja tudi v Novem mestu, manjši skupini najboljših pa bosta obiskali tudi Strazjo in Stopice. Vsekakor je treba bi propagandne akcije Poleta in OBZTK pozdraviti, pozabiti pa ne bi smeli tudi na ostale večje kraje v okraju!

V okviru tekmovalnj v počastitev dneva JLA je bilo v Novem mestu še več drugih tekmovalnj. O tekmovalnju strelcev in kegljačev smo že poročali, zabeležimo pa lahko še rezultat košarkarskega srečanja med ekipama novomeškega Partizana in Garnizona JLA. Zmagal je Partizan z 80:63 (32:19).

Znana novomeška atletinja Jelka Hude je pretekli teden odpotovala v Ucinj (Crna gora), kjer se bo skupaj z ostalimi najboljšimi tekači in tekačicami na dohite proge v FLRJ pripravljala na Balkanski kros. Ta bo letos aprila v Beogradu. Hudetova je kandidatka za državno reprezentanco.

Zvezni kapetan za mladince in mladinke v namiznem tenisu je pozval v zvezo mladinsko šolo, ki bo od 15.-30. januarja v Senti (Vojvodina); tudi mladinko Ireno Mikec iz novomeškega Partizana, ki je kandidatka za državno mladinsko reprezentanco. Reprezentanca ima letos pred seboj nekaj zelo važnih mednarodnih dvobojev, razen tega pa tudi evropsko mladinsko prvenstvo; ki bo 12.-14. julija na Bledu.

Odbojkarji in odbojkarice novomeškega Partizana, ki so bili lani drugi v republiški ligi, še niso pričeli trenirati v telovadnici. Bolj marljiv so košarkarji, ki že redno trenirajo; najbolj pa dvigalci uteži, ki se pripravljajo na priateljski dvoboj z mladinsko ekipo državnega prvaka ZTAK Ljubljana. Med marljivje smemo šteti tudi igralce namiznega tenisa in nekatere atlete, ki redno trenirajo.

V upravi novomeškega Partizana smo zvedeli, da se orodni telovadci in telovadke pripravljajo na tradicionalni priateljski dvoboj mestnih reprezentance Karlovca in Novoga mesta, ki bo 24. februarja v Novem mestu. Dvoboj bo letos zelo zanimiv, ker bo novomeška ekipa okrepjena z nekaterimi novimi telovadci; zato ljubitelje orodne telovadbe nanj že sedaj opozarjamo.

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

pozdravlja prebivalstvo Dolenjske in se priporoča!

»E T O L«

tovarna esenc in eteričnih olj - CELJE
priporoča esence za alkoholne in brezalkoholne pijače, arome za bonbone, živilske barve in parf. olja!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Televizijski sprejemnik

bo tudi letos prva nagrada v našem velikem NAGRADNEM ZREBANJU DOLENJSKEGA LISTA, v katerem bodo sodelovali vsi stari in novi naročniki našega tednika. Pripravljamo vam tradicionalno žrebanje, v katerem bomo razdelili 100 LEPIH NAGRAD vsem tistim naročnikom, ki bodo do roka poravnali polletno naročnino za domači tednik.

VENDAR NE POZABITE: pri žrebanju bodo sodelovali samo tisti naši stari in novi naročniki, ki prejema DOLENJSKI LIST po pošti na svoj naslov!

Ce DOLENJSKEGA LISTA morda še ne dobivate redno, ima za vas prazno naročilnico vaš pismo-voja! Naročite si najbolj brani tednik v novo-meškem okraju še danes! Vaše komunsko glasilo vas bo sproti seznanjalo z vsem, kar se dogaja v vaši občini! Le če boste sproti prebrali v vaši občini najbolj razširjeni domači list, boste lahko uspešno spremljali delo in načrte ljudskega odbora, organizacij, društev, gospodarskih podjetij in ustanov!

NE POZABITE: dobre informacije vam bodo pomagale, da boste lažje sodelovali pri vsem, kar se dogaja v vaši občini! V tedniku vaš občine boste najprej in najhitreje zvedeli, kar vas kot občana najbolj zanima!

ZDRUŽITE KORISTNO S PRIJETNIM! Priporočite DOLENJSKI LIST znancem, svojem in prijateljem doma in v tujini! Pošljite nam njihove naslove! BREZPLACNO jim bomo poslali nekaj števil DOLENJSKEGA LISTA NA OGLED! Naročite na DOLENJSKI LIST sorodnike v tujini in fante, sinove ali može, ki so v vrstah JLA! Prijetno jih boste presenetili!

PRI VSEM TEM PA UPOSTEVAJTE: tudi letos smo vam pripravili v velikem nagradnem žrebanju

100 nagrad 100 presenečenj

dola - dečka, Fani Hribar iz Pungerta - dečko, Mihaela Kumelj iz Drenja - dečko, Ana Reželj iz Hmeljčica - dečko, Justina Kocjan iz Mihovice - dečka, Slavka Susteršič iz Gotne vasi - dečka, Vida Beslić iz Črnomlja - dečka, Marija Plut iz Vinjega vrha - dečko, Marija Pirc iz Dol. Lakovnic - dečka, Ana Osterman iz Dol. Kamenc - dečka, Anica Šašek iz Mačkoveca - dečko, Vera Agnić iz Desirca - dečka, Anica Grandovec iz Sotške - dečko, Martina Hočvar iz Vrha - dečka, Ana Kavšek iz Starega trga - dečko, Anica Brajer iz Ornuške vasi - dečko, Ana Boltez iz Gaberje je rodila dečko, Albin Pleskovič iz Gor. Gomile - dečka, Ana Krašelj s Sel - dečka, Angela Vovko iz Stravberka - dečko, Marija Imper iz Pečja - dečka, Kristina Benkovič iz Rumanje vasi - dečka, Ivanka Zajc iz Gaberske gore - dečko, Majda Pirš iz Loke - dečka, Ana Klemenčič iz Bergerce vasi - dečka, Martina Kočvar iz Kočevja - dečko, Ančka Vodičar iz Dol. Toplice - dve deklici, Ana Makše iz Vrhe - dečka, Anica Berkopec iz Rumanje vasi - dečko, Ivanka Križan iz Otoka - dečko, Danica Stajdohar iz Vel. Nerajca - dečka, Marija Mihelić iz Osredka - dečka, Slavka Vindišman iz Stranske vasi - dečka, Marija Jelenič iz Črnomlja - dečko.

NOVOMEŠKI NESREC

Pretekli teden so se ponestrecili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Marija Pungercar, žena kmeta iz Zalovič, si je pri kuhanju zganja opekla levo nogo. Ivanu Andoljšku, sinu delavca iz Lončarjevega doma, je hlood padel na levo nogo. Janez Zorko, tesar iz Zalovič, se je s sekuro usekal v desno nogo. Terzija Meznarič, gospodinja iz Trebnjega, se je ustrelila v prsi. Milivoj Bobič, sin delavke iz Črnomlja, si je z vročo vodo opekli spodnji del telesa.

Brežiška kronika nesreč

Pretekli teden so se ponestrecili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Mirko Kovač, delavec iz Trstenika, si je porazal po nesreči desno roko. Zlata Čičko, gospodinja iz Laduča, je pri padcu po stopnicah dobila poškodbe po glavi. Franc Čepin, kmet iz Bistrice ob Sotli, si je pri padcu na dvorišču poškodoval desno nogo. Jože Čerjak, traktorist iz Arnovega sela, si je pri padcu z motorjem poškodoval koleno.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Iyec iz Metlike - dečka, Just Horvat iz Zabeje vasi - dečko, Angela Družmerič z Bečjega vrha - dečko, Stefka Krevs z Vel. Kala - dečko, Marija Zgajnar iz Grabice - dečko, Ivanka Lisac iz Ragovega - dečka, Ivanka Grošman z Mačjega

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Ajster iz Rajca - dečka, Milena Pečnik iz Sentenarta - dečka, Jožefa Andoljšek iz Malega Mra-

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL in Okrajni odbor SZDL v Novem mestu - IZDAJATELJSKI SVET: Milan Bašković, Tone Gošnik, inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Muser, Maks Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupancič.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Miloš Jakopec, Drago Kastelic in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 20 dinarjev - Letna naročnina 900 dinarjev, polletna 450 dinarjev; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 1800 dinarjev - Tekoči račun pri podr. Narodne banke v Novem mestu 606-11-3-24 - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 (vhod iz Dilančeve ulice) - Poštni predal: Novo mesto 33 - TELEFON št. 127 - Rokopisov in fotografij ne vračamo - TISKA: Casopisno podjetje "DELO" v Ljubljani.

Tedenski koledar

Četrtek, 18. jan.: Vera Petek, 19. jan.: Marij Sobota, 20. jan.: Boštjan Nedelja, 21. jan.: Neža Ponedeljek, 22. jan.: Viktor Torek, 23. jan.: Rajko Sreda, 24. jan.: Felicijan

ČESTITKA

Elici Rustija iz Novega mesta iskreno čestitata za diplomatsko teta Anka in Lojze iz Smartnega.

KINO

PROBAM dobro ohranjen desni vzdoljni štednik. Mikil, Novo mesto, Trdinova 40.
PRODAM polovico stanovanjske hiše, Reška Matoh, Novo mesto, Paderšičeva 32.
ZELEZNO OGRODJE za zidani štednik in nov mizarški skobelnik prodam. - Naslov v upravi lista (128-62).
AVTOMOBILISTI, POZOR! - Obrtna delavnica "Tapeinik" v Novem mestu, Cesta talcev 1 (pri Košaku), ima veliko zalogo prevlek za avtomobilsko sedeže v vseh barvah že od 4620 din naprej.
OBRTNA DELAVNICA "Pečar" v Trebnjem zaposli dva kvalificirana pečarja-monterja. - Plača po pravilniku.
MLADO DEKLE za varstvo otroka iščem. Jenko, Kranj, Kocjanova 13.
GOSPODINJSKO POMOČNICO za Kranj iščem. Plača dobra. Slana, Novo mesto, Trdinova 42 (Grm).

KINO

CRNOMELJ: 19. in 21. jan. nenaški barvni film "Kralj čar-dasa", 23. in 24. jan. argentinski film "Tango ljubezni".
DOL. TOPLICE: 20. in 21. jan. italijanski film "Benetke, mesecina in jaz".
KOSTANJEVICA: 21. januarja ameriški barvni film "Kralj in jaz".
METLIKA: 20. in 21. januarja ameriški film "Bratje Karamazovi", 24. jan. romanski film "Podmornica Orel".
NOVO MESTO - KRKA: od 19. do 23. jan. jugoslovanski film "Naslije na trgu", od 23. do 25. jan. grški film "Nikoli v nedeljo".

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše ljube žene, imame in stare mame

Jožefa Brulc

iz Hrastulj pri Skočjanu se vsem, ki so jo imeli radi, ji poklonili cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti, najlepše zahvaljujemo.

Zalujoči ostali.

SPORED RADIO LJUBLJANA

Vsak dan: poročila ob 5.03, 5.00, 7.00, 8.00, 12.00 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.
PETEK, 19. JANUARJA: 8.05 Pojo mali vokalni ansambli. 8.56 Pionirski tednik. 10.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe. 11.35 S popevkami po svetu. 12.05 Kvintet bratov Avenkov. 12.15 Radijska kmečka univerza - inž. Jelka Hočvar: Najnovjša kemična sredstva za zatiranje plevela. 14.03 Radijska šola za nižjo stopnjo. 14.35 Poje Zinka Kunc. 15.20 Iz skladb Petra Stojanoviča. 15.45 Jezikovni pogovori. 18.00 Aktualnosti doma in v svetu. 18.45 Iz naših kolektivov. 22.15 Tedenski zunanje-politični pregled. 20.45 Štiri sto let klavirske glasbe. 21.45 Oddaja o morju in pomorskih. 22.15 Po svetu jazz. 23.05 Plesna glasba.

SOBOTA, 20. JANUARJA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji. 8.53 Radijska šola za nižjo stopnjo. 9.25 Zvoki Balkana. 11.00 Nekaj folklorne iz Južne Amerike. 11.15 Angleščina za mladino. 12.05 Nekaj narodnih ob spremljavi harmonike. 12.15 Kmetijski nasveti - inž. Franc Skledar: Uspehi poljedelstva v Rakitjanu. 13.20 Za dovoljni Kranjci s pevci. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Napotki za turiste. 17.03 Gremo v kino... 19.05 Sobotni domači peči - mišle. 20.00 V vedrem ritmu. 20.50 Zabavna radijska igra: Vozli inšpektorja Brana. 20.50 Melodije za prijeten konec tedna. 22.15 Oddaja za naše izseljence. 23.05 Do polnoči v plesnem ritmu.
NEDELJA, 21. JANUARJA: 8.00 Mladinska radijska igra. 9.05 V novi teden z zabavno

TREBNJE: 20. in 21. jan. ameriški barvni film "Ljubi me all pusti me". Predstava v soboto ob 19. uri in v nedeljo ob 14. in 19.30. 24. jan. ameriški film "Deklice pod morjem". Predstava v sredo ob 19. uri.
SEVNICA: 20. in 21. januarja nemški film "Deklica Rosemarie". 24. jan. sovjetski film "Bell sužnji".

ZAHVALE

Ob nepričakovani smrti mojega dragega moža

RUDOLFA BOCKA
iz Novega mesta

se najtopleje zahvaljujem vsem, ki so ga spremili na njegovi poslednji poti in mi v najtežjih trenutkih stali ob strani. Iskreno se zahvaljujem za vso pomoč Zvezi borcev, kakor tudi govorniku za poslovilne besede.

Zaluojača žena Adela Bock.

Namesto venca na grob pokojne Jožefa Brulc je daroval Bogomil Lilija Pionirskemu odboru ostrove šole v Skočjanu 2000 din. Iskrena hvala!

Namesto venca na grob Rudolfa Bocka sta zakonca Boršnik iz Otočca podarila okrajnemu odboru Zveze slepih Novo mesto 2000 din. Iskrena hvala!

OBJAVE - RAZPISI

Razpis podjetja NOVOLES

Komisija za sklepanje in od-povedovanje delovnih razmerij podjetja "NOVOLES" - lesni kombinat Novo mesto razpisuje delovno mesto

STENODAKTILOGRAFA

Pogoji: znanje strojepljiva in stenografije ter najmanj 3-letna praksa v administraciji uprave ali gospodarski organizaciji. Plača se določa po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Prošnje, kočkovane s 50 din državne takse, je treba poslati najkasneje do 31. januarja 1962 upravi podjetja "Novoles", Novo mesto. V prošnji naj bodo navedena šolska izobrazba ter dosežanja delovna razmerja.

Razpis ObLO v Črnomlju

Komisija za razpis delovnih mest direktorjev pri občinskem ljudskem odboru Črnomelj razpisuje mesto

DIREKTORJA

v podjetju "Kovinar", Črnomelj
Pogoji: strojni inženir z dve-letno prakso ali strojni tehnik s petletno prakso ali vsokoko-kvalificirani mojster v kovinskih strojih z desetletno prakso na vodilnih delovnih mestih. - Ponudbe je treba poslati na občinski ljudski odbor Črnomelj do 15. februarja 1962. Plača po pravilniku oziroma po dogovoru. Družinsko stanovan-je zagotovljeno.

Ob bridki izgubi našega ljubljenega moža, očeta in starega očeta

JANEZA CRNAGOJA
iz Gradenca

se prav lepo zahvaljujemo pev-skemu zboru iz Novega mesta, vsem občinskim in krajevnim organizacijam, kakor tudi Kmetijski zadrugi in Zuzemberku za podarjene vence in vsem, ki so ga počastili na njegovem domu in nam izrazili sožalje. Posebno lepa hvala za ganljiva go-vora pred prihodom v Zuzem-berk in pri odprtem grobu ter vsem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zad-nji poti.
Zaluojače družine: Crnagoj, Golob, Gliha ter ostalo srod-sivo.

PREKLICI

Lojze Pepel iz Smarjških Toplic 18, p. Smarjeta, preklicujem vse, kar sem govoril o družini Prudič iz Smarjških Toplic, in se zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Hkrati obžalujem, kar sem zaluojača govoril o organizacijah in bor-cih NOB.

Proglšam za neveljavna Indeksi kemično-metalurško-rudarske in lesne industrijske stroke v Ljubljani, oddelek za izobrazevanje odraslih v No-vem mestu, pod št. 43. Pavle Javnikar, Otočec ob Krki 21.

USLUZBENCA III. VRSTE v finančni stroki pri Okrajnem zavodu v Novem mestu. Pogoji: dovršena ekonomska srednja šola.

USLUZBENCA III. VRSTE v finančni stroki pri podružnici Okrajnega zavoda v Brežicah. Pogoji: dovršena ekonomska srednja šola ali druga ustrežna srednja šola.
SEFA IZPOSTAVE V SEVNICI. Pogoji: višja izobrazba s trilet-no prakso ali srednja izobrazba s šestletno prakso v upravni službi.

Pravilno kočkovane prošnje z življenjepisom in opisom strokovne prakse pošljite na Okrajni zavod za socialno zavarovan-je v Novem mestu nazpazne do 27. januarja 1962. Razpis ve-lja do izpolnitve delovnih mest.

Obvestilo Zdravstvenega doma v Novem mestu

Zdravstveni dom v Novem mestu obvešča zavarovance na svojem območju, da bo od 15. januarja 1962 dalje odprta redna ordinacija v popoldanskem času, in sicer: vsak ponedeljek, sredo, četrtek in pe-tek od 14. do 17. ure.
Prosimo zavarovance, da se popoldanske ordinacije poslu-žujejo zaradi razbremenitve dopoldanskih ordinacij in da se zmanjšajo izgubljene delov-ne ure.

Objava

Društva knjigovodij

DRUŠTVO KNJIGOVODIJ v Novem mestu obvešča, da bo: 27. januarja 1962 seminar za sestavo zaključnega računa za leto 1961. Začetek ob 8. uri v dvorani Doma ljudske prosvete v Novem mestu; v dneh 29., 30. in 31. januarja seminar o planiranju in obra-čunavanju v ekonomskih eno-tah. Seminar bo v prostorih Za-voda za izobrazevanje kadrov in produktivnosti dela v No-vem mestu. Začetek ob 9. uri. Prijave za seminar pošljite Društvu knjigovodij Novo me-sto do vključno 24. januarja 1962.

GIBANJE PREBIVALSTVA

CRNOMALJSKI MATIČNI URAD SPOROCA:

Decembra je bilo rojenih 8 dečkov in 2 deklici.
Poročili so se: Jožef Majerle, cestar z Dobljčke gore, in Emma Benec, babica z Griča; Jožef Butala, kmet z Griča, in An-tonija Majerle, delavka z Do-bljčke gore; Leopold Medved, rudar, in Terzija Sribar, delavka, oba iz Kanjižarice; Karel Planinc, zagar iz Črnomlja, in Katarina Rožič, delavka iz Loke pri Črnomlju; Rajmund Rok-bek, piesakr iz Črnomlja, in Marija Starša, krojačica iz Smihela; Mile Spehar, kolar, in Katarina Mihelić, kuharica, oba iz Kanjižarice; Rudolf Adlešič, železničar iz Loke, in Jožefa Posedel, delavka iz Črnomlja.

UMRILI SO:

Stanko Brodrič, otrok iz Grbelj, star 1 leto; Alojz Milek, upokojenec iz Gri-belj, star 59 let; Jože Volf, upokojenec iz Stražnjega vrha, star 81 let; Meta Kramarič, užit-karica iz Črnomlja, stara 77 let.

NOVOMEŠKI MATIČNI URAD SPOROCA:

V času od 8. do 15. januarja je bilo rojenih 19 dečkov in 10 deklic.
Poročila sta se Anton Turk, delavec s Sel pri Zajcem vrhu, in Klobučar Marija, delavka iz Verduna.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Iyec iz Metlike - dečka, Just Horvat iz Zabeje vasi - dečko, Angela Družmerič z Bečjega vrha - dečko, Stefka Krevs z Vel. Kala - dečko, Marija Zgajnar iz Grabice - dečko, Ivanka Lisac iz Ragovega - dečka, Ivanka Grošman z Mačjega

Sportno popoldne. 20.00 Izberite melodijo tedna! 22.15 Nočni akordi. 23.05 Plesna glasba.

PONEDELJEK, 22. JANUARJA: 8.30 Iz Thomasove Mignon. 8.55 Za mlade radovedneže. 11.00 Poje ženski vokalni kvartet. 11.35 Od valčka do twista. 12.15 Radijska kmečka univerza - inž. Mihael Leonard: Novi pogle-di glede obdelave v vino-gradih. 13.30 Zvočna mavrica. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 17.03 55 minut za ljubitelje operne glasbe.

18.00 Aktualnosti doma in v sve-tu. 18.45 Radijska univerza - Slavko Faust: Naše tovarne pogo-skih motorjev. 20.00 Igramo za vas. 21.00 Z revije mladih koncertantov. 23.05 Plesna glas-ba.

TOREK, 23. JANUARJA: 8.05 Gorenjski vokalni oktet. 9.25 Iz albuma sopranskih arii. 10.13 Izberite melodijo tedna! 11.13 Utrjuje svojo angleščino! 12.15 Kmetijski nasveti - Vlado Martelanec: Kuhanje voščin in pravilno ravnanje z voskom. 13.30 Domači napetji izpod že-lenega Pohorja. 14.03 Za šolar-je: Čudežno zdravilo. 15.20 Za-bavni orkester Scholz. 18.45 S knjižnjega trga. 20.00 Poje Ko-morni zbor RTV Ljubljana. 20.30 Radijska igra: En dan z Edvardom. 22.15 Uvod v glas-bo 20. stoletja. 23.05 Plesna glas-ba.

SREDA, 24. JANUARJA: 8.05 Matineja v ljudskem tonu. 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb. 11.25 Verdi s solisti ljubljanske opere. 12.05 Vaški kvintet z Bo-žom in Miškom. 12.15 Radijska kmečka univerza - dr. Franjo Janežič: Zatiranje kostanjevega raka. 14.35 Veliki zabavni or-kestri. 17.05 Šoferjem na pot. 18.45 Ljudski parlament. 20.00 Naš variete. 22.15 Po svetu jazz. 23.31 Plesna glasba.

ČETRTEK, 25. JANUARJA: 8.20 Zabavni orkester RTV Za-greb. 9.25 Petnajst minut za ljubitelje cha-cha. 11.15 Ruski te-čaj za začetnike. 11.30 Zvoki za zabavo. 12.15 Kmetijski nasveti - inž. Stojan Vrabl: Polav-rednega pakja v vinogradih. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Turjetične oddaje. 17.03 Konec pot Jožih poslusalcev. 18.45 Kulturna kro-nika. 19.05 Popevke slovenskih avtorjev. 20.00 Četrtek večer domači pesmi in napevov. 22.15 Novi besnetci plesnega orkestra RTV Ljubljana. 23.30 Plesna glasba.

POSEBNO OBVESTILO O ŽREBANJU

Ker naročniki našega lista v Brestanici niso dobili noveletne številke, za kar smo zvedeli v upravi lista šele 12. januarja 1962 (tiskarna trdi, da je celotno naklado v redu dostavila pošti v Ljubljani, pošta v Brestanici pa ni dobila 109 izvodov za naročnike na svojem področju!), smo šele v ponedeljek dostavili vsem naročnikom noveletno številko. Da ne bi bili brestaniški bralci našega lista prikrajšani za noveletno nagradno križanko in slikovno uganke, smo rok za pošiljanje rešitev

DO SOBOTE, 20. JANUARJA 1962

podaljšali
Rešitev nagradnih žrebanj bomo zato objavili šele v četrtek, 25. januarja 1962.

Rešitev križanke in slikovne uganke:

PRIHODNI TEDEN!